

68. évf., 2014. IX. 18., 26. szám

Jó Pajtás



- Poszterünkön Szilágyi Csaba úszó
- Lesz ismét Szűcs Imre Versmondó Verseny



Ára 50 dinár

Az idén is lesz Szűcs Imre Versmondó Verseny

Tavaly azt ígértük: lesz folytatás, és ha rajtunk múlik, valóban nem marad el a 4. Szűcs Imre Versmondó Verseny. Rajtatók áll, mennyire lesz népes és színvonalas a vajdasági magyar költészetet ápoló rendezvényünk, melyet ígéretünkhöz híven **november 8-án Udvarnokon** (Banatski dvor), Szűcs Imre szülőfalujában tartunk meg.

A verseny névadója egykor a Jó Pajtás irodalmi szerkesztője volt, gyermekköltőként is jegyzi az utókor. Emléke, csakúgy a lapunk által negyvenkétszer megszervezett nyelvművelő verseny arra sarkall, hogy továbbvigyük ezt a rendezvényt. Aki tavaly velünk volt Udvarnokon, és látta a meglehetősen hideg ellenére összesereglett szép számú versmondót Vajdaság számos helységéből, az tudja, igenis van okunk újra összegyűlni és ünnepelni a vajdasági magyar költészetet.

Már is elmondhatjuk, hogy versenyünkre a tavaly közreadott *Ezüsttulipán* című kötetből, az újvidéki Forum Könyvkiadó, a Magyar Szó Kft. és szerkesztőségünk közös kiadványából kell készülni. Sokan tavaly beszerezték, illetve hozzájutottak a kötethez, nekik most nem lesz sok gondjuk. Akik viszont nem ismerik a kiadványt, elmondjuk, hogy *Bordás Győző* válogatott a vajdasági magyar gyermekirodalomból épp a vers- és próza-

mondóknak, egy olyan kincseshányát adva a kezünkbe, amelyből reméljük, az idén is válogatni tudnak a pedagógusok és a tanulók.

A versenyben részt vehet minden vajdasági általános iskolás tanuló. Négy kategóriát hirdetünk:

1. korcsoport: 1-2. osztályosok
2. korcsoport: 3-4. osztályosok
3. korcsoport: 5-6. osztályosok
4. korcsoport: 7-8. osztályosok.

A győztesek és felkészítő tanáraik könyvjutalomban részesülnek.

További részletekkel a jövő heti számunkban szolgálunk, a készülődés azonban megkezdődhet.

Addig is rendelkezésre állunk a 021/475-4008-as telefonszámon, vagy a szerk@jopajtas.info e-mail címen mindennemű felvilágosítással.

Megrendelhető!

Az *Ezüsttulipán* című kötet 400 dináros áron (+postaköltség) megrendelhető a következő címen:

Forum Könyvkiadó Intézet, 21 000
Novi Sad, Vojvode Mišića 1./3,
tel.: 060/73-00-207,
e-mail: csaba@forumliber.rs

Címoldali képünkhöz

A környezetvédelmet is tanulni kell

Madárgyűrűzés, növények és rovarok megfigyelése, apró emlősök, kétlábúak és hüllők tanulmányozása, izgalmas szabadidős tevékenységek várták az idén is, immár 5. alkalommal mindazokat, akik a temerini Falco táborban kívánták eltölteni a nyár egy hetét.

Emlékezetes is marad bizonyosan mindenkinek, aki ragaszkodik a természethez, szeretné minél jobban megismerni a környezetét, és hajlandó is tenni érte valamit. Örvedetesen megnőtt a természetismereteket bővítő, környezetvédelemmel foglalkozó nyári táborok száma, még jobb, hogy érdeklődnek irántuk a fiatalok. Sőt, azokban a táborokban, melyek alapvető témája egészen más, a szabadidőben szintén szerveznek olyan tartalmakat, melyek ökológiai (tehát környezetvédelmi) célokat szolgálnak. A sólyom jelentésű Falco elnevezésű táborban több előadó járt, s azt lestük el tőlük, hogy nagy igyekezettel tanítják a gyerekeket, mert ők már bizonyára „megtanulták a leckét”, és tudják, óvni csak úgy tudjuk a környezetünket,



ha megismerjük. Vagyis a környezetvédelmet is tanulni kell.

Címoldali felvételünk a Temerintől Óbecse felé vezető úton, a Jegricska, azaz a Nagybara – így hívják a helybeliek – partján készült. Itt táboroztak a körülkerített, füves, fás területen a falcósok, itt állították fel a sátraikat, barátkoztak, sütkéreztek, tanulva szórakoztak... A libikóka is jó mókának bizonyult mindaddig, míg Zsolti, lapunk Szenttamásról érkező nyertese, le nem esett róla. Esete bizonyítja, hogy sohasem lehetünk eléggé óvatosak, de azért a leselkedő veszélyről, ha csak lehet, ne fedkezünk meg!

N-a

G. Joó Katalin

Elsősök dala

*Tra-la-la, tra-la-la,
kezdődik az iskola!
Vidám a gyereksereg,
hogy iskolába mehet.*

*Kincsestár az iskola,
tanító az osztója.
Abraka és dabraka,
nyílik a tudás kapuja.*

*Matek, írás, olvasás,
nehéz dolog, nem vitás.
Remek dolog tanulni,
nem kell tőle tartani!*

*Milyen jó lesz olvasni,
állatokról hallani.
Tanító néni rád nevet,
az osztályba bevezet.*

*Együtt van a kis csapat,
még egy kicsit izgulnak.
Eltelik majd néhány nap,
már vidáman kacagnak.*

*Azt zengi majd mindenki:
de jó iskolásnak lenni!
Abraka és dabraka,
Remek ez az iskola!*

Olvass bennünket a jövő héten is!

Titokzatos mélytengeri fajokra, egy aktív vulkán belsejére, rügyfakasztó fogalmazásokra, rejtvényekre, kalandokra, izgalmas kérdésekre-válaszokra bukkansz a mai számunkban, noha még visszapillantunk a szép nyárra is.

El kell mondanom továbbá, hogy készülnünk hagyományos őszi rendezvényeinkre, a 39. sakkturnára, melyet minden valószínűség szerint novemberben Bajsán rendezünk meg, és a negyedízben meghirdetett Szűcs Imre Versmondó Versenyre is. Készüljete ti is!

Ha eddig olvastál, most ugorj a következő oldalra, ahol exkluzív interjút találsz. **Szilágyi Csaba** óbecsei úszót értük utol nemrég a szülővárosában, ahol szívesen elbeszélgetett velünk, és fényképezkedni sem volt rest. **Ótos András**nak, a Magyar Szó közismert fotóriporterének pózolt. Az eredményt mai poszterünkön megláthatod.

Várjuk leveleiteket, megfjéteiteket, megjegyzéseiteket továbbra is!

Két századmásodperc hiányzott, de nem a boldogsághoz

Eheti „posztervendégünk” Szilágyi Csaba óbecsei úszó, az ötven méter mellúszás kiválósága

A sportkedvelők augusztus második felében minden bizonnyal odafigyeltek a Berlinben zajló úszó Európa-bajnokságra, már csak azért is, mert vidékeinknek is volt képviselője. **Szilágyi Csaba** óbecsei úszó jutott el a kontinensviadalra, és mindössze két századmásodperccel maradt le a dobogóról. Negyedik helyen végzett, miközben a selejtezők során megdöntötte Szerbia rekordját 50 méter mellen. Sokan bánnáknak, hogy nem kerültek dobogóra, Csaba azonban nem. Igaza van, hisz ez hatalmas eredmény. Amíg elszámolunk 27-ig, a medence túlsó felére ér. Azt mondja, gyorsan túlteszi magát a helyzeten, és előre néz. Szerencsével – mert azon sok múlik –, legközelebb talán eredményesebb lesz.

Ennél is fantasztikusabb számomra, hogy innen, közülünk valaki feltornázza magát a legjobb sportolók közé a világon, miközben elfogadható edzési feltételek sem adtak a számára. Csaba mindössze 24 éves, de máris két olimpiai szereplést tudhat maga mögött: Peking és London, illetve sok nemzetközi verseny. Kitartó munka, hatalmas eredmények. Mégsem hengegő, készségesen fogadta a Jó Pajtás munkatársait, hisz nemrég még ő is olvasónk volt. Nem titkoljuk előttem,



mint ahogyan előtte sem, hogy általa a jó példát kívánjuk népszerűsíteni, sőt ha lehet, sokszorozni.

Büszkék lehetünk Csabára. Hogy számára mi a legszebb ebben az ember próbáló sportban? A barátkozás – vallotta be gondolkodás nélkül, amikor Berlin után a szülővárosában, Óbecsén felkerestük.

– Nagyon jól esnek a sikerek, szépek az eredmények, de ennél sokkal többet ér az, hogy Panamától kezdődően szerte a világon barátaim vannak. Bárhova vetődnék, lenne kihez fordulnom. Persze szép a figyelem, a vállveregetés, a hírnév és az utazás is, ám ennél többet ér az a sok ember, akiket megismerhettem – mondta a nyitott úszómedence partján, ahonnan beszélgetés közben is óhatatlanul az edző vízilabdázó lányokra tévedt a szemünk. Ekkor már a végéhez közeledett Csaba Eb utáni pihenője, kissé el is szokott a víztől (tíz napja már nem edzett!). A folytatás pedig Pancsován várja, ahol a világbajnok *Nađa Higl* bátyjával, *Sebastijan Higl*el folytatja edzéseit. Napi körülbelül öt óra edzés, ebből egy óra száraz, a többi vízi edzés.

Csaba hétévesen kezdett medencére járni, úszóiskolába. Kezdetben vízilabdázott, saját bevallása szerint nem nagy eredménnyel. A siker elmaradása motiválta arra, hogy más utat válasszon. Úszásra azért adta a fejét, hogy bebizonyítsa, mire képes egyedül, „szólóban”. 16 évesen már sportolóként jegyzik, ifjúsági korosztályban Európa-bajnoki érmet szerzett, sikereit felnőtteknek is folytatta, mellúszásban kevés legyőzőre akad. Két szerbiai csúcsa van, 50 méteres mellúszásban 27.09 másodperc, 100 méteres mellúszásban 59.90. Az ifi korosztályban Európa-bajnoki aranyérmes volt, méghozzá 2008-ban Belgrádban lett első...

– Sajnos nincsenek a közelben jó edzésfeltételek, a szülővárosom után például hat évig Nagybecskerekhez kötődtem. Ottani edzőm révén három évig sok időt Törökországban töltöttem, és sokat köszönhetek neki. Az elmúlt egy évet Milorad Čavić úszóakadémiáján töltöttem, nagyszerűen, olajozottan működött minden, ám pénzhiány miatt felszámolták. Elérkezett az idő, tovább kell lépnem. Új város, új klub vár.

A versenyzés mellett Csaba kitűnő eredménnyel végezte az óbecsei gimnáziumot, jelenleg az Újvidéki Egyetem Technológiai Karán diplomaszerezés előtt áll. Biokémiai mérnöknek készül. Nem tartja kizártnak,

hogy egyszer a szakmájában fogja megkérésni kenyerét, ha lehetősége adódik rá. Pontosabban, nem is választotta volna ezt a nehezebb utat, ha nem látja jövőt benne. A könnyebb út ugyanis a magánegyetem

Olvasói blogbejegyzés: „*Szilágyi rendes gyerek. Sportolás mellett az osztályelső között van. Nem vág fel, kellemes ember, szerény. Az ország már szűk neki. Sokat fogunk még hallani róla. Látom, a reklámguruk már lecsaptak rá, ami nem baj. Legalább a mobilja nem kerül semmibe, hehehe...*”

lett volna, amit sok más sportoló választ. Az edzősködést felénk nemigen becsülik, és ha ez lett volna életcélja, idevágó tanulmányokat választ.

– Bárhogy is alakul a jövőm, mindig az úszómedence körül maradok. A fiatalabbaknak azt tanácsolhatom, hogy az utcai téblábolás helyett foglalkozzanak valamivel, amiben kedvüket lelik, de azt vegyék komolyan. Találják meg saját útjukat! Motiválhatja őket mindaz, amit a siker hoz. A legfontosabb az akarat, kezdve attól, hogy ne a szülő irányítson, befolyásoljon, hanem maguk döntsék el, mit akarnak. Aztán már csak kitartás kell.

Arra is kíváncsi voltam, hogy az edzési feltételek hiányossága miatt hátránnyal érkező szerbiai úszók hogyan tudnak legyőzni sok olyan sportolót a világversenyeken, akik jóval kiegyensúlyozottabb feltételek közepette edzenek egész éven át. Csaba szerint tényleg van valami hatalmas akaratérő, „szakazértis” a mi vidékeink sportolóiban, minek köszönhetően kiugró teljesítményt is képesek nyújtani.

Nagy Magdolna

Anyanyelvüket tanulták Maradékon



Ótos András

A bban a néhány szerémségi faluban, ahol még élnek magyarok, régóta nincs magyar nyelvű oktatás, kortársaitok zöme nem beszél az anyanyelvét. Az utóbbi egy-két évtizedben azonban néhány helységben újraalakultak a magyar művelődési egyesületek, melyek arra törekednek, hogy az iskoláskorúakat összegyűjtsék, valamilyenre bemutassák nekik a magyar kultúrát, és lehetőség szerint a nyelvet is tanítsák velük. Maradék (szerbül Maradik) és a szomszédos falu, Sattrinca (szerbül Šatrinci) azok a szerémségi falvak, melyekben még meglehetősen szép számban élnek magyarok. Nagy sikernek számít, hogy Maradékon nemrég óvoda nyílt, melyben magyar nyelven foglalkoznak a legkisebekkel.

Ugyanitt nyaranta anyanyelvpoló tábort is szerveznek, ahol a magyar nyelvet ismertetik, tanítják, ápolják a résztvevőkkel, akiknek a többsége magyar nemzetiségű, de szerb nyelven gondolkodik és beszél. A tábort a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete támogatja, a Maradéki református egyházközség pedig megszervezi. A hétfőtől péntekig tartó, augusztusi táborba Mitrovicáról (Sremska Mitrovica), Nyékincáról (Nikinci) és a bánáti Muzslyáról érkeztek gyerekek, akiket magánházakban szállásoltak el. A szervezők szerint az idei volt az utóbbi évek legnépesebb találkozója, majdnem 70-en jöttek össze, ebből 50 helybeli, maradéki gyerek volt.

A füzetben már ragyog az ötös

Az óbecsei ötödikesek első tapasztalata a felső tagozaton

Ötödikesnek lenni nagyon sok szempontból jó. Talán az tetszik benne, hogy végre ötödikes lettél. A nagyok közé tartozol. Felső vagy. Végre sok tanár tanít. Számos érdekes tantárgyat is tanulhatsz. Vándorolhatsz az egyik szaktanteremből a másikba. A szünetekben ott láthatod a szimpátiádat...

Biztos írtál már fogalmazást arról, milyen jó ötödikesnek lenni. A veregyházi **Kazal Soma** versében így fogalmazott:

Ötödikes lettem

*Az idén ötödikes lettem,
Hátamra nagy terhet vettem.
Vajon meddig kell viselnem?*

*Reggel többet nem alhatok,
Karikás szemmel pislogok.
Fáradtan iskolába baktatok.*

*Fülem szagagatja a csengő,
Csak ne én legyek az első!
Bár elrejtene egy felhő!*

*A tanár belép, szava harsan,
Takács Elek, felelj gyorsan!
Mi történt a kőkorszakban?*

*Lábam remeg, szívem dobban,
Szájam feleltre moccan.
Eldadogtam, amit tudtam.*

*Hallgat, tollat ragad,
Ellenőrzöm nála ragad.
Halkan mondja: hordd el magad!*

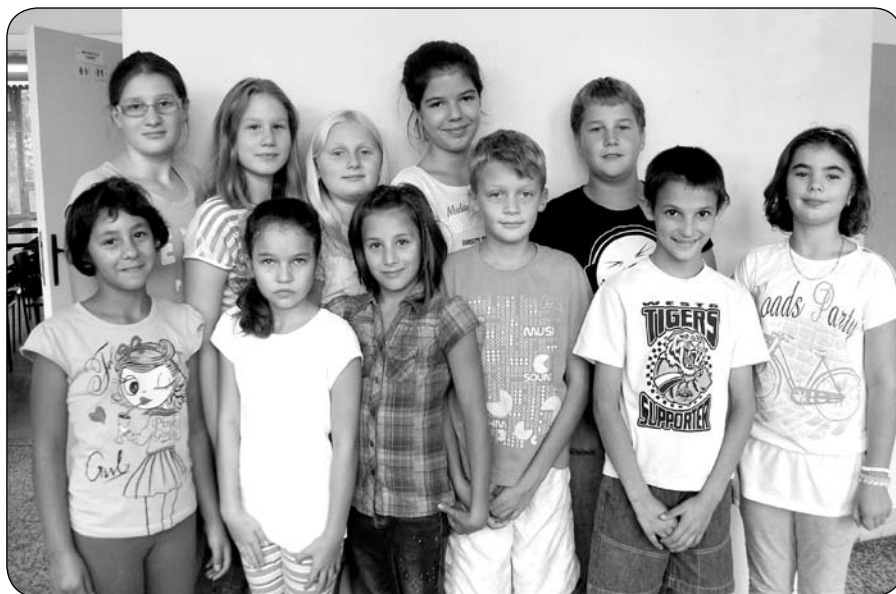
*Helyre megyek és lerogyok,
A füzetben egy ötös ragyog!
Fellélegzek, boldog vagyok!*

Hogy az óbecsei Sever Durkić Általános Iskola ötödikesei hogyan találták föl magukat, elmondják: **Zapletán Erika** magyartanárnő diákjai: **Urbán Konrád, Balzam Dávid, Vajda Csongor, Komáromi Anna Réka, Sánta Georgina, Lasztivics Anett, Ódri Lúcia, Kovács Lídia, Rákos Tímea, Horvát Szanella** és **Kovács Barbara**.

A magyar szaktanteremben várnak rám, s itt vannak mind a tizenegyen, ugyanis ennyien vannak az osztályban. Már is boldogan mesélik élményeiket. Szeretnek iskolába járni, örülnek a tanévkezdésnek, a barátoknak, az új tantárgyaknak.

Konrád is nagyon várta tanévkezdést. Kíváncsi volt, milyenek lesznek a tanárok, az új tantárgyak.

– Nagyon jó ötödikesnek lenni – kezdi –, jó a nagyok közt végre nem a kis alsókkal járunk. Már is megtetszett az angol és a német nyelv, ugyanis nincs házi feladat, az órán megjegyzem a tananyagot. Én is elmondhatom, hogy a füzetben ötös ragyog, s boldog vagyok, mert már matekból és magyarból is kaptam egy-egy ötöst.



Dávid is szeret ötödikbe járni, mert, a nagyobbakkal is lehet barátkozni.

– Vártam én is nagyon a tanévkezdést – folytatja Dávid –, s máris megszerettem a földrajzot. Ugyanis az úrról fogunk tanulni, s engem ez nagyon érdekelt. Én is kaptam már ötöst szerb nyelvből és matekból.

Csongor is szeret iskolába járni, játszani az udvaron...

– A nagyszünetben is szoktunk focizni – dicsekszik –, s nekem a legkedvesebb tantárgyam a torna. Hogy az egyik szaktanteremből vándorolunk a másikba, az nem is olyan rossz. Jól érzem magam ebben a teremben, már virágot is hoztam, ugyanis díszítjük az osztályt. A magyartanárnő az osztályfőnökünk.

Anna Réka szerint elég nehéz lesz az ötödik osztály,

– Tetszik az ötödik osztály – jelenti ki. – Először azt hittem, nem fog tetszeni az egyik osztályból a másikba való vándorlás, de éppen érdekes és mozgalmas. Így megismerjük a szaktantermeket is. Eddig színikitűnő tanuló voltam, s az idén is az szeretnék lenni. Azt hiszem, többet kell majd tanulnunk, mint alsóban. Kicsit hiányzik a tanító néni, de majd a jövő héten meglátogatjuk.

Ha hiszitek, ha nem, Anett nagyon szeret tanulni. Meg hát a szimpátiáját is láthatja a nagyszünetben. Ezt nem mondta ki, csak bólintott.

– Jó érzés, hogy a nagyok közé tartozunk – véli. – Én is azt gondolom, hogy ötödikben sokkal többet kell majd tanulni, s ez jó, mert én nagyon is szeretek tanulni. A nagyszünetben is jó érzés a nagyok közt lenni...

Lídia is szeret ötödikbe járni. Érdeklik az új tantárgyak, különösen a biológia, amelyből már is ötöst kapott.

– Én az aróniáról (fekete berkenyéről) írtam fogalmazást – magyarázza –, ugyanis van a kertünkben. Én is szoktam gondozni, kapálni, locsolni... Örülök az ötösnek. A nyári szünetben alig vártam, hogy kezdődjön a tanítás, hogy

tanulhassak, meg hát a nagyok közt lehessek. Nagyszünetben láthatom a szimpátiámat... Szavalóversenyre szeretnék menni, meg gyűjteni az ötösöket, hogy ismét színikitűnő tanuló lehessek.

Georgina is megkedvelte az új tantárgyakat, a történelmet, a földrajzot, a biológiát.

– Nekem is ott ragyog a füzetben az ötös, ugyanis magyarból írtunk fogalmazást A nyár legszebb napja címmel, s ötöst kaptam rá. Legjobban a magyar nyelvet és a tornát kedvelem.

Lúcia szeret szavalni, már alsóban is járt szavalóversenyre, s az idén is megy versenyre.

– Szeretek olvasni verseket, meséket – mondja –, s máris készülök a mesemondó versenyre, mely 19-én lesz a Népkönyvtárban. Nekem is vannak már ötöseim magyarból, matekból, biológiából. Biológiából a fogalmazásomban a kerti árvácskáról írtam. Vele kapcsolatban sok mindent letöltöttem az internetről. Meg hát nekünk is van a kertünkben.

Tímea is szeret tanulni, s az idén is kitűnő tanuló szeretne lenni.

– Matematikából szereztem jó jegyet. Ha lesz verseny, akkor ebből a tárgyból fogok versenyre menni.

Szanella azért szeret az ötödikben, mert nincs veszekedés.

– Tavaly mindig összesorrentünk, de most ezt az osztályfőnök nem engedi meg. Biológiából én is ötöst kaptam. A rózsáról írtam. Van a kertünkben, én szoktam gondozni, kapálni, locsolni...

Barbara Dreáról utazik mindennap, mivel Dreán csak alsó tagozat van.

– Nagyon vártam, hogy ötödikes legyek, hogy a nagyokkal utazhassak be Óbecsére. Megkedveltem a tornát és a földrajzot. Elterveztem, hogy ha lesz szakcsoport, ezt választom.

Koncz Erzsébet

Írók-költők köztereken

Ha külföldön járok, gyakran elcsodálkozom, mennyire sok szobor van a városokban. Itthon mintha kevesebb lenne, sőt gyakran a meglévőket sem tisztelik úgy, ahogyan kellene. Nem ritka, hogy telefirkálják, megbecs-telenítik őket az éjszaka leple alatt. Pedig a szobrok hangulatot adnak a tereknek, utcáknak, a városoknak, gazdagítják az életterünket.

A legtöbb szobor mégis jelentős embereknek állít emléket. Az alábbiakban írók-költők-politikusok kissé rendhagyó szobrai közül válogattunk. Ezek többsége Magyarországon található. Apró válogatásunkba egy vajdasági köztéri szobor is becsúsztott. A magyarkanizsai Koncz István költő, ügyvéd és Dobó Tihamér festő szobra egyfajta szellemiséget jelképez, de már csak a két jellegzetes kanizsai személy alakja miatt is különleges.



Radnóti Miklós és Gyarmati Fanni szobra Szegeden, a Tisza Lajos körúton a költő nevét viselő gimnázium előtt

N-a



Szinte biztosra vesszük, hogy magyar közösségekben senkinek sincs annyi szobra, mint Petőfi Sándornak. Viszont feleségével, nagy szerelmével, Szendrey Júliával ritkán látható közös köztéri szobra. A fotón levő alkotás a költői kastély parkjában található



József Attila A Dunánál című verse ihlette Marton László szobrát, amely a Kossuth tér és a Parlament déli szélén, közel a Dunához található



Bródy Sándor és Gárdonyi Géza köztéri szobra Egerben



Ady Endre igen szokatlan köztéri szobra Debrecenben



Kossuth Lajos és Széchenyi István köztéri szobra Dunaújvárosban



A magyarkanizsai Városháza előtti parkban található a költő és a festő, azaz Koncz István és Dobó Tihamér szobra

A honfoglaló magyarok viselete

Hogyan öltöztek ősünk?

A honfoglalás a magyar történelemnek az az időszaka, amelynek folyamán a magyar nép megérkezett, és számos ideiglenes állomás után letelepedett a Kárpát-medencében. Ez a folyamat több évtized, sőt évszázad alatt játszódott le. Ezalatt a magyarok ősei Ázsia és Európa számos részén, több térségben megfordultak, sok különböző kultúrával kerültek kapcsolatba. Mindezek a tényezők fontosak voltak a magyar nép hagyományának, kultúrájának kialakulása szempontjából.

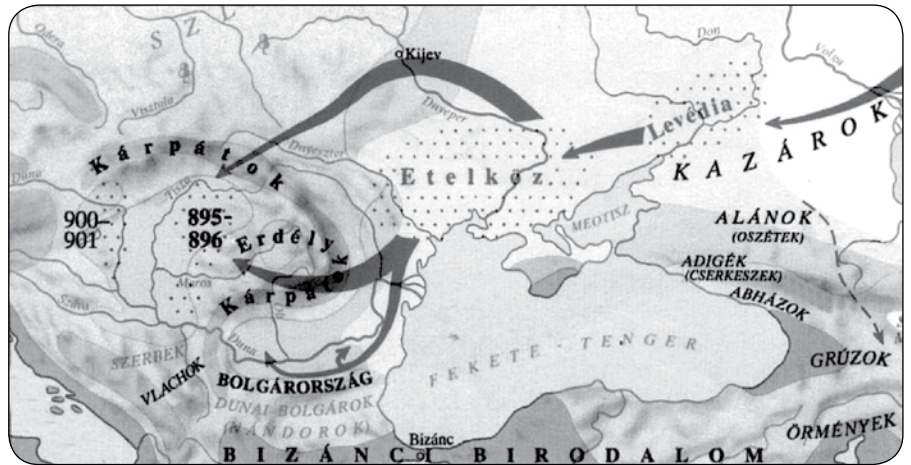
Az őshazából kiindulva, őseink a Volga és a Káma folyók vidékétől, illetve az Urál-hegység térségéből, a Kaukázus, Levédia, Etelköz és más tájakon is megfordultak, míg végül a IX. század végén a Kárpát-medencébe érkeztek.

Milyen volt a magyarok külseje? Egy arab földrajztudós, név szerint Ibn Ruszta ezt írja róluk: „Ezek a magyarok szemrevaló és szép külsejű emberek, magas termetűek, vagy-

nosak és szembe-tűnően gazdagok, amit kereskedelmüknek köszönhetnek. Ruhájuk brokátból készült. Fegyvereik ezüsttel vannak kiverve és gyönggyel berakottak.” Ezeket a leírásokat azonban egy kicsit kritikusabban kell értelmezni. Ugyanis más források szerint csak a gazdagabbak voltak ékszerekkel kidíszítve, a vezérek jártak drága ruhákban, és termetük alapján is inkább alacsonyabbnak mondhatók.

Hogyan is voltak azonban felöltözve honfoglaló ősünk? A nyugatiak szemében elődeink ijesztő, állatbőrben járó barbár embereknek tűntek, ami nem is áll nagyon távol az igazságtól. Első pillantásra mindenképpen a keleti eredet látszatát keltették. Lovas nép létükre a kényelem került náluk előtérbe. Öltözküknek olyannak kellett, lennie, amelyben kényelmesen ülhettek kis termetű lovaikon.

Őseink ismerték a nemez-, posztó- és vászonkészítést. Az ősmagyarok viselete hosszú, sokredőjű ruhából állott. Az alapfelszerelést a kaftánszerű kabát alkotta, amely alatt vászon fehérneműt hordtak. Bugyogós nadrágot viseltek, felül inget, amely len- vagy kendervászonból készült. A lábukon fémszegeces puha szárú csizmát hordtak. Felszerelésükhöz tartozott a fémlemez borította tarsoly is, és persze a fegyvereik, amelyek az öveikre voltak erősítve. A szab-



A honfoglalás térképe



Lovas harcos



Honfoglalás kori harcos

lyaszerű görbe kardtól, puzdrától és tűzszerszámoktól nem szívesen váltak meg, még rövid időre sem. Kést is tartottak az öveiken. A legelterjedtebb fegyver mégis az íj és a nyíl voltak.

Régi magyar ruha a ködmön, amely cserzett bőrből készült. Úgyszintén bőrből készítették a sarut és a vértet. A ruhák általában jól voltak bélelve, skarlát szövettel és szürke menyétbőrrrel.

Kifordított birkabőrből készítették a bekecset, térdig vagy combig érő bundát.

A férfiak és a nők öltözködése nem nagyon különbözött, ugyanis a nők is éppolyan lovaglók voltak, mint a férfiak. A nők ingein pitykék és gyöngyvarrások voltak, a fejüket pedig juhbőrből készült süveg ékesítette, amelyről díszes korongok lógtak. Kevésbé ismert érdekes tény, hogy a gomb használatát éppen ősünk honosították meg Európában. Fülbevalókat, karpereceket és gyűrűket férfiak és nők is egyaránt hordtak. A férfiak hosszú szakállukba fehér gyöngyöket és drágaköveket fontak. A nyak körül néha kidíszített nyestprémet hordtak. A férfiak néha egy tincs kivételével leborotválták az egész koponyájukat.

Fontos megemlíteni, hogy az ősmagyarok magukkal hordták kerek sátraikat, a jurttakat, amelyeket bárhol felállíthattak és azután összecsomagolhattak. Ez a kupola alakú, rácsos falú építmény a sztyeppéken vándorló nomád népeknek adott szállást.

A keleti viseletet a kereszténység felvétele után a nyugatias hatás kezdte fokozatosan felváltani. Az európai szokások egyre nagyobb mértékben történő elsajátítása az életmódjukra és az öltözködésükre is kihatott.

A magyarok lassan elhagyták pogány múltjukat, és mind kívül, úgy belül is igazi európaiakká váltak.

Évfordulók, események

1984. szeptember 21. – A magyar dráma ünnepe: a Magyar Írók Szövetségének kezdeményezésére 1984-től minden évben szeptember 21-én ünnepeljük a magyar dráma napját, Madách Imre: Az ember tragédiája című drámája 1883. szeptember 21-ei ősbemutatójának tiszteletére. A célja, hogy felhívja a figyelmet a magyar drámairodalom értékeinek jobb megismerésére, és ösztönzi az írókat újabb alkotások létrehozására. Az Újvidéki Színházban ebből az alkalomból drámaíróversenyt tartanak. Három szerzőt felkérik egy-egy drámai szöveg rövid



idő alatti megírására, majd ugyanolyan rövid idő alatt színpadra állítják a friss műveket. A játékos színházi esemény népszerű a fiatalabb nézők körében is.

1791. szeptember 21. – Bécsben megszületett sárvár-felsővidéki **gróf Széchenyi István** (elhunyt: Döbling, 1860. április 8.) politikus, író, a „legnagyobb magyar”, a nemzeti liberális reformmozgalom kezdeményezője. Korának egyik legnagyobb gondolkodója volt, akinek életműve, cselekvő hitvallása a mai magyar politikai, gazdasági és társadalmi életre is nagy mértékben kihat.

Apja gróf Széchenyi Ferenc, anyja Festetics Julianna grófnő. Középfokú iskoláit magánúton végezte, de nyilvánosan, magyar páterek előtt vizsgázott. Apja akarata szerint 17 éves korában már katona volt. Részt vett a Napóleon elleni háborúban, ki is tűnt bátorságával és vakmerőségével. Rengeteget utazott, bejárta Törökországot, Kelet- és Nyugat-Európát.

Utazásai közben döbrent rá hazája elmaradottságára. Megállapította, hogy történelmi neve súlyos kötelességgel jár, ezért életcéljául nemzete sorsának előmozdítását tűzte ki. Hazatérve ő lett a reformgondolat kezdeményezője és legjelentősebb alakja.

Szinte lehetetlen felsorolni mindazt, amit élete folyamán tett a nemzetéért. Megalapította a Magyar Tudományos Akadémiát, előmozdította a dunai és tiszai gőzhajózást, a Lánchíd megépítését, támogatta a vasúthálózat megépítését és az egyesült Budapest ötletét. Az 1848 áprilisában megalakuló Batthyány-kormányban a közmunka-közlekedésügyi miniszteri tárcát kapta. Bécs és a független magyar kormány közötti feszültségeket azonban nem volt képes elviselni. Lemondott, és



1848. szeptember 5-én a döblingi elmeegógyintézetbe került orvosa, Almási Balogh Pál tanácsára. Széchenyi Döblingben hamarosan visszanyerte szellemi alkotóerejét, és élénk érdeklődéssel kísérte a hazai és európai politikai eseményeket, viszonyokat.

A sorozatos zaklatások, házkutatások mégis felemésztették az erejét. Az üldöztetéseknek csak a halála vetett véget. Máig vitatott, hogy valóban öngyilkos lett-e.

1865. szeptember 23. – Tarnaörsön megszületett **Orczy Emma** bárónő, magyar származású angol dráma- és regényíró, akinek a leghíresebb műve, a **The Scarlet Pimpernel (A Vörös Pimpernel)** a 20. század egyik népszerű alkotása volt.

A bárónő teljes neve hihetetlenül hosszú: Orczy Emma Magdolna Rozália Mária Jozefa Borbála, aki gyermekkorában került Angliába, ott népszerű angol írónőként futott be. 1907-ben írta romantikus regényét a Vörös Pimpernel fedőnevet használó angol lordról, aki az 1792-es szeptemberi vérengzések idején, kalandos körülmények között sok francia arisztokra-



tát ment át Angliába. Siker volt a regény már megjelenése idején is, és sikere újra meg újra megismétlődött, valahányszor filmre vitték: 1917-ben, 1934-ben, Leslie Howard és Merle Oberon főszereplésével, majd 1941-ben ismét Leslie Howarddal, ezúttal egy jelképes erejű, modernizált filmváltozatban, olyan történelmi helyzetben, amelyben Anglia újabb menekülteknek adott otthont. Londonban négy éven át futott a regény színpadi változata egyfolytában, ezenkívül 14 nyelvre (köztük japánra is) lefordították.

A magyar származású angol író apja Orczy Bódog báró, a Nemzeti Színház főintendánsa, zeneszerző, Liszt, Gounod és Wagner jó ismerőse volt. Az író, jóllehet 1873-ban költözött apjával Angliába, 15 éves koráig nem beszélt angolul. Iskoláit Brüsszelben és Párizsban végezte. A Heatherley School of Art-on festeni tanult, képeiből a Royal Academy of Arts is kiállított.

1914. szeptember 23. – Kishegyesen megszületett **Csépe Imre** költő, író, a vajdasági magyar irodalom egyik kiemelkedő alakja. A háború előtt kubikos, gyári munkás, iskolaszolga, később könyvügynök, színész, majd újságíró volt. 1936-ban írja első verseit, amelyek a



jugoszláviai magyar lapokban, a Kalangyában és a Hídban jelennek meg. 1946-ban a Magyar Szó munkatársa lett. Östehetségként jelentkezett az irodalmi életben az 1930-as években; írta a Kalangya, majd a Híd c. folyóiratok közltek. Szülőhelyén, Kishegyesen évente irodalmi és kulturális program keretében emlékeznek meg róla: Csépe-napok. Szabadkán hunyt el 1972-ben.

Kishegyest sűrűn nevezik az írók falvának, hiszen ez a közösség több tucat író, költő, szerkesztőt, újságíró adott a vajdasági magyar irodalomnak. Egyik legismertebb közülük Csépe Imre, akinek az emlékét irodalmi rendezvénnyel ápolják. 2010-ben az egynapos rendezvényt kibővítették többnaposra, így lehetőség nyílt a többi kishegyesi kötődésű író, költő szellemi hagyatékáról is megemlékezni.



Kukucska a föld alá

gazi világhírnévséget próbálhat ki, aki ellátogat a Bio Forschung Austria látogatóközpontjába, Bécsbe. A napokban adták át Ausztria első Gyökérearénáját (Wurzelarena), ahol a föld alatti világba pillanthatnak be az érdeklődők. Az aréna tulajdonképpen egy 2,5 méter mély gödör, amelyet három méter szélességben üvegtáblák szegélyeznek, így a benne állók a talajban zajló életet vehetik szemügyre anélkül, hogy megzavarnák azt.

A Gyökérearéna előtt a Sokszínűség kertje terül el, ahol évente mintegy kétszáz zöldségfajtát termesztnek. Most például 40 különböző burgonya- és 25 paradicsomfajta vár kóstolásra. Ám az érdeklődők olyan egzotikumokkal is megismerkedhetnek, mint az agretti (sófű), a csicsóka vagy az inkagumó. Az egykori sufniből kialakított látogatóközpontban azonban nem csak kóstolgatni lehet, a kertbarátok mikroszkópon keresztül megcsodálhatják a komposztban előforduló

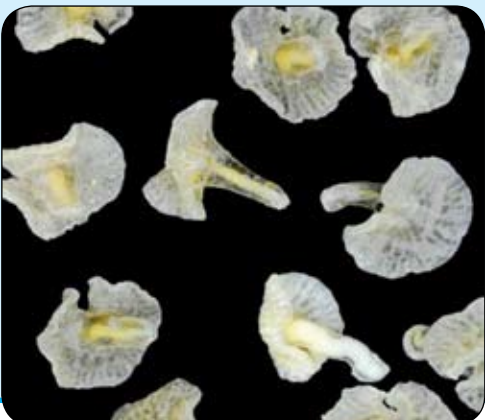


állatkákat, talajminták nitráttartalmát állapíthatják meg, vagy előadásokat hallgathatnak. Természetesen tippeket is kaphatnak, miként tehetik élhetőbbé a gyíkok, békák, madarak és pillangók számára a saját kertjüket, vagy milyen virágok ültetésével kínálhatnak terített asztalt a méheknek. (Origo)

Titokzatos mélytengeri fajok írhatják át a rendszertant

Két új fajt fedeztek fel 1986-ban Ausztrália partjainál, 400 és 1000 méter közötti mélységben, de csak most született róluk részletes tanulmány. A vizsgálatok szerint a Dendrogramma enigmatica és a Dendrogramma discoidea nevű fajokat egyelőre nem tudják egyik ismert állattani csoportba sem besorolni.

A gombaformájú élőlények kevesebb mint két centiméter hosszúak, áttetszőek, és a száruknál található egy szájníylás, amelyen a salakanyag is távozik. A kutatók arra következtettek, hogy mikroorganizmusokkal táplálkozhatnak, amelyeket a száj körüli lebenyek nyálkájával ejthetnek csapdába. Az új fajok mutatnak némi egyezést a bordásmedúzák és a csalánozók törzsével, de ezek túl általánosak ahhoz, hogy közeli rokonságra engednének következtetni. Leonid Moroz, a Floridai Egyetem neurobiológusa szerint ez a lehetőség teljesen átírhatja az állatok eddig elképzelt családfáját, de akár azt is, amit eddig az állatfajok fejlődéséről, az idegrendszerük és a szöveteik evolúciójáról tudunk. (Index)



11 860 milliméter eső évente



Nézzük, milyen az élet az indiai Mawsynramban, a világ legcsapadékosabb falujában, és nem fogunk panaszkodni a sok esőre!

Az indiai településen annyira sok eső esik, hogy a helyiek már nem is egyszerű fából építkeznek, inkább mindent gumifából faragnak, hátha az tovább bírja. Ha az iskolás gyerekek a szabadban elvégezhető feladatot kapnak, teljes testet borító, bambusz- és banánlevelekből készült esőpáncélt viselnek.

Évente 11 860 milliméter eső esik errefelé, a mi átlagunk 500 és 750 milliméter között alakul. A rengeteg esőért azok a szelek okolhatók, amelyek szinte egész Banglades fölül ide hozzák a nedves légtömegeket, ami aztán összesűrűsödik a környéket

övező hegyvonulatok miatt, és nagy része lecsapódik ott helyben.

Kolumbiában is van egy város, ahol rengeteg eső esik, a Guinness Rekordok Könyvében mégis Mawsynram szerepel, ahol 1985-ben egészen elképesztő mennyiségű, 26 ezer milliméternyi eső esett. A helyszínről Amos Chapple készített fotósorozatot. Elmondta, hogy a fotózás legnehezebb része az volt, hogy szárazon tartsa a dolgait. Nem sikerült neki. „Ha épp nem esett, akkor nagyon sűrű köd volt, ami ugyanúgy eláztatott mindent, a ruháim, az ágyam, még a vécépapír is tiszta víz volt állandóan

Esténként olyan volt lefeküdni, mintha egy csurom vizes konyhai rongyba bújtam volna bele.” – mesélte.

A legijesztőbb tengeri féreg

A sósvízi halak számára komoly fenyegetést jelent ez az élőlény, amelyet egyszerűen csak Bobbit féregnek neveznek. Az Eunice aphroditosis tengeri féreg változatos módjait ismeri áldozatai elfogásának, képes akár kettévágni a szerencsétlen prédát, vagy mérreganyagot fecskendez a másik testébe, és úgy ragadja magával.

Az 1993-ban felfedezett állat az óceánok melegebb részein 9–40 méter közötti mélységben él. A tengerfenéken les egy lyukban, arra vár, hogy kisebb rákok, halak arra ússzanak, és öt tapogatója közül ezt valamelyik jelezzék. Akkor kicsap a rejtekéből, kampós szájszervével megragadja a zsákmányt, mérget fecskendez bele, és behúzza a homokba.

A Bobbit féreg átlagos hossza egy méter, de háromméteres példányt is találtak belőle, amely gondolkodás nélkül támad rá magánál nagyobb élőlényekre. Élete nagy részét a föld alatt tölti, csupán a csápjait tartja a vízben. A csápokon található érzékeny szenzorok segítenek neki a abban, hogy észrevegye, ha úszkál a környéken bármi fogyasztható.



Megfejtették a csimpánzok kommunikációját

Brit kutatóknak sikerült megfejteni a vadon élő csimpánzok kommunikációjának – karmozdulatainak – a jelentését: az állatok „lexikonjában” 66 karlejtés van, amellyel 19 különféle üzenetet képesek küldeni egymásnak. Ugandában élő csimpánzközösségeket figyeltek meg és vettek filmre a skóciai St. Andrews Egyetem szakemberei, akik több mint 4500 esetet vizsgáltak meg ahhoz, hogy kiderítsék az állatok mozdulatainak jelentését.



Az állatvilágban ez a szándékos kommunikáció egyetlen rögzített formája. Csak az embereknek és a csimpánzoknak van kommunikációs rendszerük, amelynek segítségével szándékosan küldenek egymásnak üzenetet. Ezért olyan lenyűgözőek a csimpánzok gesztusai – mondta Catherine Hobaite, aki kommunikáció- és közösségimogatartás-fejlődést kutat a skót egyetemen.

Bár korábbi kutatások már kiderítették, hogy az emberszabású majmok és a majmok képesek megérteni komplex információkat más állatok hanghívásából, ezek az állatok valószínűleg nem szándé-

kos kommunikációs üzenetek küldésére használják a hangjukat.

„Ez az alapvető különbség a hanghívások és a gesztusok között. Ez valahogy olyan, mint amikor felemelsz egy bögre forró kávé, sikoltasz egyet, és megfújod az ujjaidat. Ebből azt értem meg, hogy a kávé forró, de neked nem szükségszerűen állt szándékodban kommunikáció útján közölni ezt velem” – magyarázta Hobaite.

Néhány csimpánz-karlejtés egyértelmű – folyamatosan azt használják egy szándék közvetítésére. A levélrágást, amikor egy csimpánz kicsiny harapásokat eszik a levelekből, például csak arra használják, hogy értésre adják udvarlásukat. Sok más jelzés azonban nem egyértelmű: a megragadásal azt fejezik ki, hogy a másik hagyjon fel azzal, amit csinál, de azt is jelentheti, hogy másszon fel rá, vagy menjen el onnan. Bár sok jelzés megmagyarázhatatlan, a kutatók által készített felvételekből egyértelműen kiderült, mit akarnak a csimpánzok kommunikálni.

Egy felvételen az anya lábát nyújtja nyugós csemetéjének, azt jelzi, mássz fel rá. Az ifjú állat azonnal az anyja hátára ugrik, és együtt mennek tovább. „Ennek a tanulmánynak a nagy üzenete az, hogy van egy másik faj, amelynek értelemmel bíró kommunikációja van, azaz ez nem csak az emberek esetében létezik... Végül is a csimpánzok szorosabb rokonságban állnak velünk, mint a többi emberszabású majommal, ezért van értelme annak, hogy sokféleképpen igen hasonlóak vagyunk hozzájuk – hangoztatta Hobaite.

A macskák vették át az uralmat Tonawanda szigetén



Amerika New York államában, a Niagara folyón található a 85 hektáros Tonawanda sziget, melyet a kóbor macskák vettek a birtokukba. Már több száz cica él a kis szigeten, amelyek szabadon garázdálkodnak, és elképesztő ütemben szaporodnak.

„Mindenütt ott vannak a macskák. Szoktam látni embereket, akik csak kidobják őket az út mellé, itt szabadulnak meg tőlük” – mesélte egy helyi lakos, Danielle Cooligan. Egy másik lakos, Wayne Howard is arról beszélt az egyik hírcsatorna beszámolójában, hogy sokan egyenesen a szigetecskére viszik megunt macskáikat. A sziget lakói elmondták, hogy rendkívül zavaró, hogy a macskák mindenhol ott vannak, és mindent összepiszkítanak.

Danielle Cooligan úgy döntött, hogy megpróbál megoldást találni erre a problémára, ezért létrehozott egy szervezetet. A macskakölyköket befogják és örökre adják szerető gazdikhoz, a felnőtteket ivartalanítják, beoltják, ezután pedig a többségük visszakerül a szigetre, ahol nyugodtan leélhetik az életüket.

RÜGYFAKADÁS

Iskolám 2050-ben

2050-ben, amikor beérek az iskola kapuin, feladnak rám a takarító-robotok egy karkötőt, amely a csöngetést helyettesíti, mert amikor a robotok az órájukon látják, hogy le kellene ülniük a gyerekeknek, akkor apró csöngetést adnak le a karkötőn keresztül.

Mikor leültünk, a digitális asztalunkon megjelennek a füzetek, könyvek, és a tanító néni megmondja a táblának, hogy mit mutasson a gyerekeknek, és ha matematikából ki kell számolni egy példát, akkor megjelenik a tábla előtt egy filctoll, amellyel írni lehet rá. Ha rosszak vagyunk, apró áramütés ér bennünket, szintén a karkötőn keresztül. Ha nem csináljuk meg a dolgunkat, akkor a gurulószék mágneses erővel visszahúzza a karkötőt, amelyet csak a robotok tudnak levenni. A falak mindenhol fehérek. Tanítás után megyünk az ebédlőbe ebédért, amit tablettá formájában kapunk. Mikor befejeztem az évet, a házi feladatra kerül sor. Amikor azt is megcsináltam, már jön is értem a repülő motorom, amit én vezetek.

Ez az én iskolám 2050-ben, és nagyon tetszik.

Mező Krisztián, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Hit, remény és szeretet

*Gyermekként kezded,
Felnőttként végzed.
Életedben mindig a
Remény lesz a végzet.
Elveszítesz mindent,
Nincs, ki segítsen,
S keresed őt, hogy
Megvédjen.
A hitre gondolsz, és
Eszedbe jut a szeretet.
Rájössz arra, hogy
Ő lesz a te életed.*

**Csuzdi Eszter, 7. osztály,
Szervó Mihály iskola, Padé**

A tollak

Akinek még soha sem tűnt el egy tolla sem, az szerencsésnek mondhatja magát.

A mi családjunkban el-eltűnik egy-egy toll. Általában elő is kerülnek, amikor nem is lenne szükségünk rájuk, de bezzeg amikor kellene, mindenki a másiktól kéri.

Általában mindig a testvéreim és én vagyunk a hibásak. Ha a testvéreim elveszítenek egy tollat, akkor a leggyakrabban rajtam keresik. A valóságban nem én vesztettem el, csak rosszkor voltam rossz helyen.

Szerintem, ha már mindenkinek van saját fiókja, tegye el a helyére azt az egy tollat, és akkor mindig meglesz. Jó is lenne, ha ilyen egyszerű lenne a helyzet, de ha mindennek megvan a helye, azt a másik könnyebben meg is találja.

Hát ezért ki is találtam egy módszert, hogy ha szükségem van egy tollra, akkor az kéznél legyen. Sok tollam van, ezért minden fiókomba teszek egyet-kettőt, a tolltartómban is van. Anyukám ezt a problémát úgy oldotta meg, hogy a táskájában mindig van egy pár toll. A többiek, ha nem találják a saját tollukat, kérnek tőlem vagy anyától.

**Szalai Szilvia, 8. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Doroszló**

Az osztályban tizennégyen vagyunk

A nyár véget ért, közelgett az első iskolanap.

Miközben egyre közeledtem az iskola kapujához, láttam, milyen hatalmas rózsaszínű épület van előttem. Sajnos egy pár helyen össze van firkálva. Mikor kinyitottam az óriási kaput, egy nagy betonudvar tárult a szemem elé. Az udvarban a barátaim már vártak. Az egyik barátomnak Árpi a neve. Barna szeme és göndör, barna haja van. Nagyon szeret enni, és a kedvenc sportja a vízilabda. A másik barátom Áron. Bennük mindig megbízhatok. Bálint az osztály legalacsonyabb diákja. Lassan érkeznek a többiek is. Ramóna, Emese és Euridike együtt jönnek, mivel barátok. Noémi, Dzsuliánó, Szimóna és Filip is megjöttek. Ők a városi busszal közlekednek. Valentina a lányok közül a leggyorsabb futó. Emese mindig alig várja, hogy focizzunk. Márton az osztály csínytevője. Mindig mindenben benne van. Edina is megérkezett. Fekete, hosszú hajáról könnyű felismerni. Felvonultunk az iskola második emeletén lévő folyosóra, a tanteremünk elé. Vártuk az osztályfőnökünket. Miután kizárta az osztálytermünk ajtaját, mindenki elfoglalta a régi helyét. Megörültünk rég nem látott osztályfőnökünknek. Dedikálta az órarendet, majd mindenki beszámolt a nyári élményeiről.

Kicsöngtetek, és mindenki leszaladt az iskolaudvarra.

**Szűcs Kósó Dávid, 6. osztály,
Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka**

A Holdon jártam

Egyik délután arra gondoltam, hogy kirándulok, és meglátogatom a Holdat.

Készítettem egy repülő autót, és azzal szálltam oda. Találkoztam sokféle csodálkozó lakóval: kicsivel, zölddel, naggyal, kékkel. Láttam kopár tájat és sajtyszerű hegyeket. Összeismerkedtünk, és autózni mentem velük.

A hosszú nap után boldogan tértem haza.

Torda Tamás, 2. osztály, Nikola Tesla iskola, Topolya

Gyermekkor – kedves emlék

*Tizenkét éve, hogy megszülettem,
Aranyos, szép kislányból
Egyszerre nyakigláb lettem.*

*Bölcsődébe utáltam járni,
Mert ott mindent
Meg kellett enni.*

*A kedvenc játékom egy baba volt,
Melynek pöttyös ruhája ma már
Folt hátán folt.*

*Juli babát nemsokára felváltotta
A nehéz kitömött
Iskolatáska.*

*Milyen jó lenne még néha most is,
Anyához bújva, esténként
Mesét hallgatni!*

*Ez gyermekkorom legszebb emléke,
Melyet szívembe zárok
Örökre.*

Gábor Viktória, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

A cinege kalandja

A fogalmazás egy cinegéről szól, ki a társaival boldogan repült a lakások felett. Egy szép napon különös dolog történt.

A nap forrón sütött a Föld felé. A kis madárcsapatunk épp egy hatalmas diófára telepedett, ahol árnyék és hűvös várta őket. Éppen arról csicseregtek, hogy jó volna valamit enni. Egyszer csak különös hangra lettek figyelmesek. Látták, hogy két gyermek szalad ki a házból, és ezt kiáltják „Fogjuk meg Aranyoskát!”. A pihenő vándorok először azt hitték, hogy az idegenek az ő nagy ellenségükre, a kutyára gondoltak. Viszont tévedtek, mert a lány egy kék és fehér színű kalitkát vett a kezébe. Bementek a fészkerbe, majd egy kis kukoricamaggal a kezükben tértek vissza. Szétszórták, majd elbújtak, és izgatottan figyeltek. Egy seregély szállt le, és csipegetni kezdett. A gyerekek észrevették, és ketrecestől a csapda felé igyekeztek. Mire odaértek, a gyümölcstolvajnak már hűlt helye volt. A cinkék úgy gondolták, hogy nem lehet olyan veszélyes, ezért ők is lerepültek, és nekiláttak a szemezgetésnek. Közben figyeltek, nehogy elkapják őket. A kis madarászok szomorúan tették le a fegyverüket, feladva a vadászatot. Apró madárkánk megsajnálta az udvar lakóit, és eldöntötte, hogy a háziállatuk lesz. Bár nem hagyta magát bezárni, mégis úgy érezte, hogy jót cselekedett. Minden nap visszaállt a kertbe, és kedvesen énekelt.

A ház lakói nagyon boldogok voltak, hogy vágyuk teljesült, és közben mindenki szabadon élheti életét.

Horváth Réka, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Az adai gyermek egy napja

Kedd van, és ma reggel különösen nehezen keltem. Tegnap este volt egy nagyon jó sorozat az RTL-en. A címe Castle. Tizenegy óráig tartott, nagyon izgalmas, vicces alkotás.

Ennek ellenére nekem 6.30-kor kellett kelnem, mert 7 órára megbeszéltem Ginder barátommal, hogy találkozunk a mi utcánk sarkán. Szerencsére sikerült, 6.45-kor elindultam, és Ginder sem késett. Egyszerre értünk oda.

– Szia! – köszöntem.

–Szia! – válaszolta és már indultunk is az iskolába. Útközben mesélt arról, hogy milyen izgalmas volt a hétvégéje.

Az iskolában az első óra matek volt. Gyakoroltunk az ellenőrzőre, amit a következő nap írunk. Szerintem nagyon unalmas az anyag. Házi feladatot szerencsére nem kaptunk belőle. Szerintem azért, mert a tanár elfelejtette. Csöngetés után már mentünk is rajzórára. A tanár nő nagyon kedves, de én akkor sem tudok rajzolni. Karikatúrát készítettünk, és közben én és Ati bolondoztunk. A harmadik óra magyar volt, nyelvtant tanultunk. Elég érdekesek szoktak lenni a magyar órák. Jaj, nehogy kihagyjam a nagyszünetet, hiszen ez a legjobb dolog az iskolában. A nagyszünetben a másik osztályból egy-két fiúval beszélgettem. Sokat röhögünk, de már be is csöngettek. Összesen 9 óránk van, és ha ezt mind elmesélném, akkor egy könyvet írhatnék az izgalmas, unalmas dolgokról. Hazaértem, fáradt voltam már a nap közepén. Anyu ebéddel várt otthon, krumplira vert tojás volt a menü. Nagyon finom!

Az matek ellenőrzőre még gyakorolnom kell, de nem tudok sokáig készülni, mert mennem kell edzésre. Szeretem az edzést, mert sok barátom jár oda. Tizennyolc órára értem oda, és fél órán át rúgtuk a bőrt, utána jött az edző is, és kezdődött a futás. Sok képzésen veszünk részt, a legérdekesebb mégis az önvédelmi gyakorlat. Nyolckor alig bírtam bicajozni, mert már annyira ki voltam fáradva.

Vacsorára finom házi kenyér volt, mert az egészségesebb és finomabb is. Fürdés után irány az ágy, de az elalvás tíz óráig elhúzódtott.

A keddi nap a legfárasztóbb, legizgalmasabb számomra. Alvás előtt egy sorozatot, a Mentalistát néztem meg.

Holnap ismét 6.10-kor kell kelnem. Nagyon unom már...

Bicskei Szabolcs, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

RÜGYFAKADÁS



Jó gyerekek lenni

Egy szép napon, 2002. október 5-én úgy gondoltam, ideje a világra jönnöm.

Mikor már egy kicsit nagyobb lettem, megkérdeztem anyát, mi szeretne lenni, gyerek vagy felnőtt. Erre azt válaszolta:

– Én jobban szerettem gyerekek lenni, mivel olyankor sokat lehet játszani.

– És a tanulás? Én szívesebben lennék felnőtt, mert nem kéne iskolába járni! – mondtam.

– Addig örülj, amíg kicsi vagy és tanulhatsz – felelte.

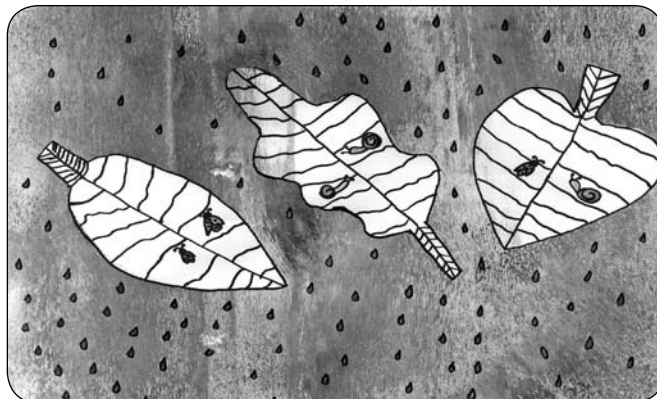
Gyerekek lenni csak azért jó, mert a szüleidtől sok mindent megkapsz. Anya értünk dolgozik, hogy gondoskodjon az ételről, a ruháról és még sok mindenről. Amikor születésnapom van, akkor ő csinálja a tortát, és sok ajándékot is kapok. Játszani mindig tanulás után szabad. Az is jó, ha szépen megkérem, hogy engedjen el a barátnőkhöz, mindig ezt feleli rá:

– Hát persze, hogy elmehetsz, de legyen meg a házi feladatod!

Néha megesik, hogy későn jövünk haza egy buliból. A mamáék háza előtt van egy nagy kutya, anya mindig elűzi, és mondja, hogy semmi baj.

Szeretek gyerek lenni, de azért kipróbálnám a felnőtt életet, még akkor is, ha mindenki azt mondja, hogy jobb a gyermekélet.

Virág Henrietta, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada



Ihász Lilla szabadkai tanuló rajza

Amikor kicsi voltam

Amikor kicsi voltam, a kuckóba is bebújtam. Sok pajtásom volt, és sokat játszottunk.

Jeleket készítettünk. Az én jelem volt a dinnye. Kicsit magasan volt, nem értem el. Ha ágaskodtam, akkor viszont elértem. A nyáron ki akartam próbálni a papám kerékpárját. Azt gondoltam, hogy én már nagy vagyok, és tudom hajtani a papám biciklijét. Nem bírtam ráülni az ülésre, mert nem voltam olyan nagy, és állva kellett bicikliznem. Az udvarban hajtottam. Leestem. Nem figyeltem, hogy merre megyek. Kicsit felvágtam a lábamat. Tanulság: ne csináljunk olyat, ami nem nekünk való!

Egy nyári napon vettünk dinnyét. Az asztalon volt, és már nem tudtam kivárni, hogy egyek, mert nagyon szerettem. Nekem úgy tűnt, gurítani lehet az asztalon. Olyan volt, mint egy labda, csak kicsit nehezebb. Gurigáztam, gurigáztam és egyszer csak leesett a földre. Ez akkor történt, amikor a szüleim kimentek az udvarra. Nem tudtam mit csinálni, mert teljesen szétesett. Fogtam a kis lapátot és a kis söprűt, és próbáltam összesöpörni. Nem nagyon lehetett, mert nagyon szétfolyt a leve, a magok mindenfelé szálltak. Lassan már jöttek be a szüleim. Mikor meglátták, mi történt, majd' hanyatt vágódtak. Anyu kérdezte, hogy mi történt a dinnyével. Azt mondtam, hogy magától leesett az asztalról.

A tanulság: ne játsszunk az étellel!

Müller Nikolett, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

RÜGYFAKADÁS



Nyári élményeinkből

Elutaztunk Budapestre Blankával és anyukámmal Csilla tantiékhoz. Csilla, anyukám legjobb barátja. Velük együtt Balatonkenesére mentünk. A csomagokkal alig fértünk el a kis autónkban. Én már voltam a Balatonon, de most mégis más volt. Esett az eső. Fürdeni nem tudtunk, de gokartoztunk. A gokart egy alacsony, négykerekű bicikli. Gyorsan megy, de az emelkedőn mégis nehezen tekertük fel. Balatonkenesén néztük a tűzijátékot. Itt nem volt olyan hangos mint Budapesten. Az eső miatt másnap visszamentünk Pestre. Tanti elvitt minket az állatkertbe. Láttunk hiénát, leopárdot, lajhárt, boát, vízilovat, pingvineket. A zsiráf megnyalta a kezem. Be lehetett menni a makikhoz. Voltak orangutánok és gorillák. Oda nem lehetett bemenni. Szabadon sétált a strucc és a kenguru. A medve békalencsét evett.

Nagyon jól szórakoztunk.

A mama megígérte, hogy jövőre ő is eljön velünk.

Nikolics Martin 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Görögországban, Kalamitsin voltunk nyaralni. Ez egy nagyon szép és csendes hely.

Autóval mentünk, mikor odaértünk, fölvittük a csomagokat, és kipakoltunk. Felhúztuk a fürdőruhákat és lementünk a strandra. Orsival labdázunk, búvárkodtunk, sok kagylót szedtünk. Hajóval mentünk két lakatlan szigetre, ott is gyűjtöttünk kagylót. Az utolsó előtti napon én meg Orsi kártyáztunk, de a többi napon is. Az utolsó nap olyan volt, mintha két-három napot lettünk volna ott. Összepakoltuk a csomagokat, már elindultunk hazafelé. Miközben mentünk, megbeszéltük, hogy megállunk fürdeni az akvaparkban, Waterland volt a neve. Ott volt egy úszómedence, aminek a neve kalózsziget volt, ez volt a kedvencem. Volt hullámedence és sok csúszda, melyeken le is csúsztunk. Gyrost ebédeltünk, nekem nagyon ízlett. Eljött az este és haza kellett menni. Nagyon jó volt.

Ez volt az én nyári történetem. Ha tetszett az én nyári történetem, akkor te is menj el oda jövőre, te is jót mulathatsz. Akinek nem tetszett, csak nyugodtan gubbasszon otthon.

Losonc András, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka



Kohanec Zsóka temerini tanuló rajza

Kedves Pajtások!

Gondolom, hogy nektek méhkasra hasonlít még az iskola, hiszen a kéthónapnyi pihenés után izgalmas újra találkozni, mesélivaló is akad bőven, bármivel is töltöttétek a nyári napokat. Ilyenkor kiderül az is, hogy a sok felejthetetlen élmény közül melyiket fogjátok írásban megörökíteni. És ha ez megtörténik, remény van arra, hogy a munkátok és a szép emlékeitek a Rügyfakadásban is megjelenjenek.

Én abban reménykedem, hogy hamarosan már érkeznek is a fogalmazások, csakúgy a rajzok, hiszen már túl vagyunk a tanév első hónapjának a felén.

Addig is, míg nem lendülünk mindannyian bele a tanév diktálta kerékvágásba, megköszönjük *Gellér Erikának*, a **szentmácsi J. J. Zmaj iskola** harmadik osztályának a tanító nénijének, hogy máris elküldte két tanulója nyári élménybeszámolóját: *Losonc András* és *Nikolics Martin* munkáját, valamint *Vajda Líviának*, a **magyarcsernyei Petőfi Sándor iskola** hetedikésének az ötletes beszámolókat.

Számítunk rátok, és nem csak fogalmazásaitokra, hanem képzőművészeti alkotásaitokra is!

Nagy Magdolna

Krumplipaprikást főztem

Reggel felkeltem és elindultam a piacra. Ott vettem burgonyát, hagymát, zsírt, pirospaprikát és Vegetát.

Előkészítettem a főzéshez szükséges eszközöket, a kést, fakanalat és a fazekat.

Megtisztítottam a hagymát és a krumplit, majd feldaraboltam. Először a zsíron megdinszteltem a hagymát, utána meg a krumplit. Miután megpuhult, rászórtam a törött pirospaprikát, fölöntöttem vízzel és felforraltam. Ezután beletettem a sót, borsot, ételízesítőt, babérlevelet. Még fél órát főztem. Anyámmal, apámmal és Ricsivel asztalhoz ültünk. Megterítettem az asztalt, majd mindannyian jóízűen megebédeltünk.

Az étel nagyon finom volt, mindenki dicsérte. Máskor is főzök majd ilyen finom paprikást.

**Brindza Kocsis Erik, 3. osztály,
Duro Salaj iskola, Szabadka**

Mondókák

*Pici, apró, pici baba,
Apró cumit vesz a szájába.*

*Száll az icipici lepke,
Nézi a sok fejecske.*

*Pöttyös, pöttyös katica,
Miért bántottad, Katika?*

*Meggylevel, tyúklevel,
Peti kap egy nyaklevelst.*

**Kőrösi Kitti, 6. osztály,
Cseh Károly iskola, Ada**



Kakaska és tyúkocska

Volt egyszer egy kakaska meg egy tyúkocska. Azt mondta a kakaska a tyúkocskának:

– Halod-e, tyúkocska, érik már a dió s a mogyoró, gyerünk ki a diós-mogyorós hegyre, s lakjunk jól istenigazából, még a mókuska elenné előlünk.

– Biz' a jó lesz, mondotta a tyúkocska, gyerünk.

Nem sokat gondolkoztak, mentek ki a hegyre, ott tanyáztak egész nap s ettek annyi diót s mogyorót, amennyi csak beléjük fért. Azt már nem tudom, hogy azért-e, mert erősen teleszedték magukat, nagy kedvük kerekedett a bolondozásra, elég az, hogy elhatározták: ők bizony nem mennek haza gyalog, dióhéjból, mogyoróhéjból szekeret csinálnak, s úgy mennek haza, mint valami nagy urak.

Hát hamarosan össze is rakták a szekerecskét, éppen bele is akartak ülni nagy kényesen, de – no, lám, most jutott eszükbe, hogy a szekerecske nem megy haza magától.

– Tudod mit, kakaskám – mondta a tyúkocska –, fogózz a szekér elé, én meg beleülök.

– Ejnye, de okos vagy! – gúnyolódott a kakaska. – Már hogy én húzzam a szekeret. Inkább megyek gyalog. Kocsis az lennék szívesen, felülnék a bakra, de hogy a szekeret húzzam, olyan nincs!

Amint ezen veszekedtek, osztozkodtak, odalibbent egy kacsa, s rájuk ripakodik:

– Ejnye, tolvaj népe, hogy mertetek idejönni? Tudjátok-e, hogy ez a diós-mogyorós hegy az enyém? No, csak várjatok, hívom a bírót, s jaj lesz nektek!

– Majd adok én neked bírót! – pezderkedett a kakaska, s nagy hirtelesen úgy oldalba vágta a sarkantyújával, hogy a kacsa elkezdett rimánkodni: csak kegyelmezzen az életének, inkább befogózik a szekérbe, s hazaviszi őket.

– Ez már más – mondotta a kakaska, s abban a pillanatban felkapott a bakra, a tyúkocska meg a hátsó ülésen terpeszkedett el, mint valami nagyságos asszony.

Pitt, patt, pattogtatott a kakaska, s bízta a kacsát: szaladj, kacsa, szaladj, ahogy csak bírja a lábadd!

Szaladt a szegény kacsa, gurult, zörgött utána a szekerecske, de egyszerre csak este lett, alig láttak, s csak lassan baktathattak előre. Amint így baktattak elébb, elébb, szembejő velük két utas: varrótú volt az egyik, gombostú a másik.

– Hó, megálljatok, hó! – kiáltott a varrótú meg a gombostú – vegyetek fel a szekeretekre, s bizony megháláljuk.

– Hát ti hogy kerültök ide? – kérdi a kakaska.

– Mi bizony úgy, hogy a szabók nem messze innét mulatnak egy kocsmában, de mi otthagytuk őket, mert este minden becsületes ember haza igyekezik.

– No, jó – mondotta a kakaska –, üljetek fel, de nehogy az én tyúkocskám lábára lépjete, mert akkor jaj nektek.

Felült a szekérre a gombostú meg a varrótú, újra elindult a szekér, de bizony csak lassan haladtak. Szegény kacsa már szinte kiállott a fáradtságtól, jobbra-balra dülöngélt, mint a részeg ember.

Késő este egy kocsmához értek, s ott elhatározták, hogy meghálnak. Bemennek a kocsmába, de a kocsmáros, mikor látta, hogy milyen fura vendégek ezek, nem akart nekik szállást adni. Bizony, egy krajcárt sem nézett ki belőlük. A kakaska azonban olyan szépen beszélt, s annyi jót ígért, hogy a kocsmáros beadta a derekát. Isten neki, hát maradtak itt. Szerencsére a tyúkocska tojt egy tojást az úton, azt mindjárt odaadták a kocsmárosnak, s a kakaska azzal bízta, hogy reggelre még tojik egyet a tyúkocska, talán kettőt is, de még a kacsa is, ki tudja, hanyat.

No, jó, itt maradtak, a kocsmáros még pompás vacsorát is adott nekik, aztán lefeküdtek s aludtak, mint a bunda. Ám a kakaska, még alig pitymallott, már talpon volt, felköltötte a tyúkocskát; a tojást, mit a tyúkocska meg a kacsa éjjel tojt, felvágta a csőrével, megette, a tojás héját pedig a tűzhely szélére dobta. Aztán a gombos- meg a varrótúhöz léptek lábujjhegyen, azok még aludtak javában, szépen felvették őket fektükből, az egyiket a törülközőkendőbe szúrták, a másikat meg a kocsmáros karosszékébe. Azzal, mint akik jól végezték a dolgukat, ill' a berek, nádak, erek! – elszelleltek. A kacsa, ki a szabad ég alatt hált, jól hallotta, mikor elmentek, de meg sem moccant, hadd menjenek. Volt a kocsmá mellett egy patak, leszállott abba, s nagy vígan elúszott.

Na, fölkel reggel a kocsmáros, felöltözik, megmosdik, veszi a törülközőt, végighúzza az arcán, a tú beleakad, végighasítja az arcát, nagyot ordít, szedtevetézik. Alig tér magához, kimegy a konyhára, hogy pipára gyűjtson, de amint a tűzhely fölé hajlik, hogy parazsat vegyen, a szemek közé pattantak a tojáshéjak.

Hej, még csak most ordított igazán a kocsmáros.

– No, ez a nap szépen kezdődik! – szedtevetézt az öreg, s nagy bosszúsan beleült az ő kedves karosszékébe. Az ám, csak beleült, de egyszerűbe fel is ugrott, mintha puskából lőtték volna ki.

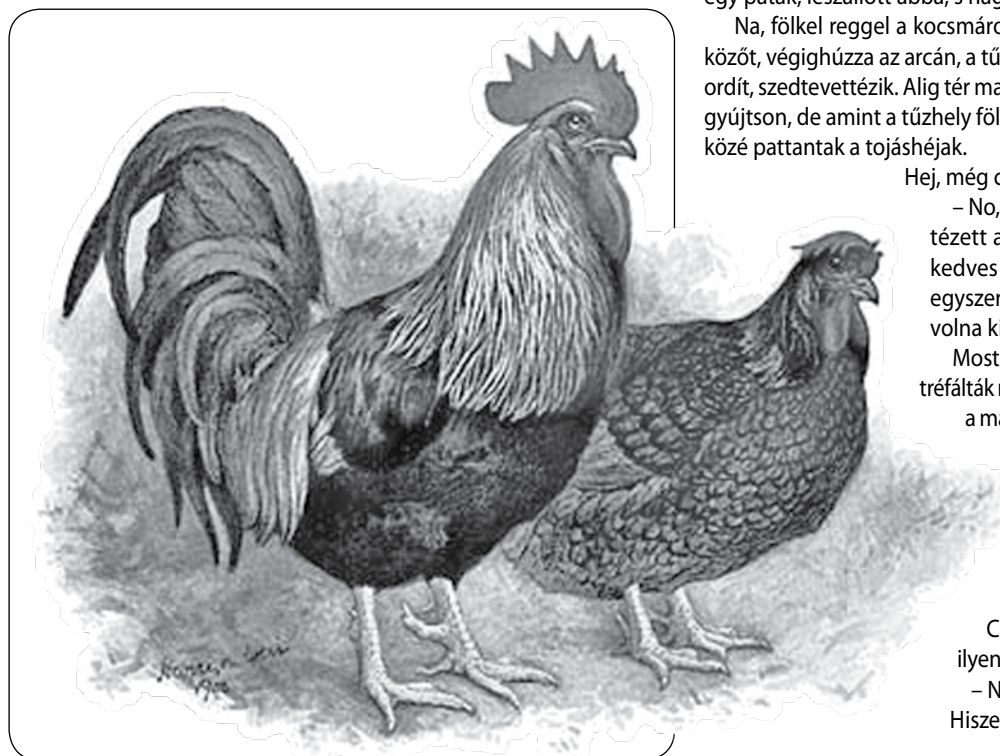
Most már tudta, hogy azok a jöttment népek tréfálták meg, senki más. Szaladt az egyik szobából a másikba, fel a padlásra, ki az udvarba, be az istállóba, még a kútba is belenézett, nem bújtak-e oda, de nézhetett, árkon-bokron túl voltak már azok.

No, de meg is fogadta, hogy többet efféle jöttment népséget be nem ereszt a kocsmájába. Micsoda népség!

Csak eszik, s nem fizet, s a tetejébe még ilyen cudarul meg is tréfálják az embert.

– No, csak jertek még egyszer erre!

Hiszen várhatta...



Rényi Ádám

Osztálytalálkozó

Halkan gördültek be a kocsik egymás után a kovácsoltvas kapun, de persze akadtak jó néhányan, akik az 59-es villamos megállójától gyalog baktattak fel. Folyt róluk a víz ebben a dögmeglegben. Elég sokan eljöttek az osztályból, őszintén nem is gondoltam volna. Az osztályfőnök az elsők között érkezett. Éppen ma van a 60. születésnapja. Micsoda egybeesés! Sosem titkolta, mikor született, az osztályfőnök szerette az ünneplést, a felhajtást. A bejáratnál gyülekeztek, öleléssel köszöntötték egymást a többiek. Páran virágot is hoztak. Nem kiabáltak, de azért érződött, hogy sokan megőrültek a másíknak, de legalábbis hitelesen alakították. Nem voltunk igazán jó osztály, minimum két egymástól viszolygó tábor volt, de a táborokon belül is ment a frakciózás. Persze tizenkét év után megfakulnak a rossz emlékek, és édes nosztalgiával töltik el az ember szívét. Már akiét. Én már a négy évvel ezelőtti találkozáson megfogadtam, hogy legközelebb nem megyek el, annyira ment a képmutatás meg az önmenedzselés. Mintha ez bármit is számítana. Kit érdekel, hogy mi lett a másíkkal, ha úgysem tartottuk a kapcsolatot már régóta. Jó, páran tartják. Például a Novák Ági vörös hajú kisfiának a Petra lett a keresztanyja. Mondjuk elég perverz, hiszen korábban a Novák Ágival járt a Szabolcs, aki most a Petra férje és a vörös gyerek apja. Ügyvéd lett, de aztán ráunhatott a dologra, mert egy ideje valami biozöldségfarmot működtetnek a Petra szüleivel.

Négy évvel ezelőtt a Fészekben előadta a menő vállalkozót. „Állati jól megy a biogazdaság – mondta –, alig győzzük kielégíteni az ügyfeleink igényeit”. Mit fölényeskedik? – gondoltam magamban. „Ügyfeleink igényeit”, hogy oda ne rohanjak... Jót röhögtem, amikor eljöttem, és azt látom, hogy Szabolcs, a bioistenkirály éppen egy időszámításunk előtti Lada kombit próbál sokadik nekifutásra beindítani. Csoda, hogy átengedték a műszaki vizsgán. Az osztálytalálkozásonál hazugabb műfaj nem létezik. Mindenki előadja, hogy bejött neki az élet. Álomállás, álomcég, álomfizetés, álomutazás, álomférj, álomfeleség, álomgyerek. Aztán húzogatják a ruhájukat, hogy ne látszódjon a zöldeslila folt, amit az álomférj ejtett egy hosszú és ürtartalmas este után hazatérve az Álom presszóból. Én ebben akkor sem vettem részt, most meg hallgattam, mint a sír.

Közben újabb villamos állt meg a bejáratától pár lépésre. Újabb osztálytársak közelednek. A Réka is eljött. Van pofája. Pedig megmondtam neki, hogy látni sem akarom soha többé. Hát úgy látszik, azt gondolta, ez már nem érvényes. Azok után, hogy legutóbb majdnem hajtépésig ment a vita közöttünk a melegök örökbefogadásának ügyében. Hogy ez hogy került elő mint téma, nem emlékszem. De valahogy minden társaságban 2-3 óra és 4-5 pálinka után előkerül. A halálbüntetés legalizálása már 2 pálinka után. Na, nem mondom, én is mindig beszálltam a sehova nem vezető üvöltözésbe.

Van vagy 35 fok árnyékban. Olvadoznak az osztálytársak a sötét ruháikban. És a kaputól még fel is kell ugye mászni. Az kemény lesz. Hábetler fut be. Hábetler szerelmes volt belém harmadikban. Ezt persze nem merete megmondani, sőt úgy viselkedett, mint egy óvodás. Szinte csak a hajamat nem húzta meg időnként. Engem ez csak mulattatott. Nem gondoltam volna, hogy államtitkár lesz belőle. Senki nem gondolta volna az osztályból, abban is biztos vagyok. Amilyen jellegtelen kis senkiházi volt. Nem is értem. Taxival érkezett, nem valami nagy fekete állami kocsit szállította. Ő is hozott virágot. Az osztályfőnök azonnal



rávetette magát, ölelte perceként át. Amilyen sznob az osztályfőnök, nyilván nem ölelte volna Hábetlert, ha mondjuk előadó lenne az önkormányzatnál, vagy annak a taxinak a vezetőüléséről mászott volna elő. De az államtitkárokra büszkének kell lennie az embernek – gondolhatta. Vagy lehet, hogy az járt a fejében: jó lehet ez még valamire. Talán meg akarja pályázni az igazgatóságot? 60 évesen? Minek?

Elindult a csapat felfelé. Tényleg, mindjárt kezdődik. Ömlik a víz mindenkiről. Rossz az időzítés – jegyzi meg a dagadt Tompa mosolyogva, és nagyon kortyol a szentkirályi üvegéből. Réka hátba veri.

– A négyesben lesz! Gyertek erre! – mondja az osztályfőnök. Mit fontoskodik itt is, pedig 12 éve nincs joga senkinek parancsolgatni. Pláne nem egy ilyen eseményen. Ahogy felérnek, valaki elindítja a zenét. A kedvenc számom. – suttogja Petra. Hát igen, nekem is.

Kezdődik. Mindenki körbe áll. Balra a család és a barátok. Jobbra az osztálytársak. Elhallgat a kedvenc számom. Ismeretlen komolyzenére vált a CD-lejátszó. A pap elkezd a búcsúbeszédet. Páran bögnék. Anyám összeomlik. Az osztályfőnök vigasztalja. Rövid beszéd, hiszen csak 30 évet éltem, nincs mit felturbózni. Szórnak a virágokat meg a földet, ölelgetik egymást, fancsali képet vágnak. Négy éve megfogadtam, hogy soha többé nem megyek osztálytalálkozóra. Betartottam.

Jó nekem...

Dalszöveg

(Ocho Macho)

Reggel, mikor kinéztem, és láttam,
De sajnós szemembe süttött a Nap.
Reggel, mikor kinéztem, és láttam,
De sajnós szemembe süttött a Nap.

Láttam a madarakat szállni az égen,
Sajnos szemembe süttött a Nap.
Láttam az embereket járni a réten,
Sajnos szemembe süttött a Nap.

Az öreg raszta tanítja Everything's alright,
Az öreg raszta tanítja Everything's alright,
Az öreg raszta tanítja Everything's Alright,
Csak dúdolom azt, hogy jó, jó, jó, jó, jó, jó, de jó nekem,
Azt hogy jó, jó, jó, jó, de jó nekem,
Jó nekem.

Azt mondják, hogy pozitívan éljek,
De nem rezeg bennem már semmi sem.
Azt mondják, hogy pozitívan éljek,
De nem rezeg bennem már semmi sem.

Lekéstem a gépemet, nem megyek,
Nem megyek én már haza.
Lekéstem a gépemet, nem megyek,
Csak dúdolom azt, hogy jó, jó, jó, jó, jó, jó, de jó nekem,
Azt hogy jó, jó, jó, jó, de jó nekem,
Jó nekem.

Reggel, mikor kinéztem, és láttam,
De sajnós szemembe süttött a Nap.
Reggel, mikor kinéztem, és láttam,
De sajnós szemembe süttött a Nap.

Láttam a madarakat szállni az égen,
Sajnos szemembe süttött a Nap.
Láttam az embereket járni a réten,
Sajnos szemembe süttött a Nap.

Az öreg raszta tanítja Everything's alright,
Az öreg raszta tanítja Everything's alright,
Az öreg raszta tanítja Everything's Alright,
Csak dúdolom azt, hogy jó, jó, jó, jó, jó, jó, de jó nekem,
Azt hogy jó, jó, jó, jó, de jó nekem,
Jó nekem.



Az Ocho Macho együttes



Első lemezük,
az *El mundo fantástico*

Kedves Olvasó Tanulók!

Mai rovatunk egy irodalmi és egy zenei szöveget tartalmaz. Az a közös bennük, hogy a mai populáris kultúra ellenében, a felületes életforma iránt érzett ironikus távolságtartás jegyében jöttek létre.

Az irodalmi szöveg **Rényi Ádám** budapesti író novellája, amely a 2013-as évi Gion Nándor Novellapályázat harmadik helyezett alkotása, és az újdéki Forum könyvkiadó, illetve a szenttamási Gion Nándor Emlékház közös kiadású, *Az akácosnál balra* című antológiájában látott napvilágot 2014-ben.

Az *Osztálytalálkozó* az emberi kapcsolatok és érzelmek kiüresedéséről szóló, meglehetősen morbid csattanóval záródó rövidtörténet. Ez a hangvétel jellemzi a novellagyűjtemény egészét. Miként Utasi Csilla, a kötet egyik szerkesztője írja utószavában: a mai novella a 21. századi életérzés legadekvátabb kifejezéslehetősége.

A zenei dalszöveg az **Ocho Macho**, egy 2003-ban Kőszegen alakult magyar együttes dala, amely a reggae, a ska, a punk és a latin keveredéséből született, az általuk „huppogásnak” hívott stílus jegyében. Első lemezük magánkiadásban látott napvilágot 2008-ban, majd később hivatalos kiadó révén is megjelent. Ez az *El mundo fantástico* (2009).

Hogy miért esett a választásom erre a dalra? Úgy tapasztaltam, hogy a mai tizenévesek körében igen népszerű, megszólító erejű, olyan dal, amely – a pusztá szórakoztatás mellett – a tizenévesek érzelmi-hangulati beállítottságát is megragadja; kifejezi a bennük lejátszódó lelki változások feszültségeit, szélsőségességét, amely a kifejezetten pozitív gondolkodástól a megmagyarázhatatlan szomorúságig, „világfájdalmas” életérzésekig terjedhet.

Írjátok meg nekem, milyenek látjátok Rényi Ádám szövegében az osztálytalálkozó résztvevőit, hogyan értelmezték az Ocho Macho dalában a *raszta* szót; miért tetszenek, vagy miért nem tetszenek a közölt szövegek! Várom a leveleiteket.

Bence Erika

A rekordok könyvébe kerültek

Eminem, Miley Cyrus, One Direction, Metallica, Jennifer Lawrence – egy rapelőadó, egy botrányos popcsillag, egy fiúcsapat, egy legendás rockegyüttes és egy népszerű fiatal színésznő – vajon mi lehet a közös bennük? Elsőre azt mondhatnánk, hogy éppen semmi, leszámítva azt, hogy nagyszámú rajongótábort tudhatnak a magukénak világszerte. Ez azonban sok más sztárra is igaz, akkor most miért épp őket emeltük ki? Eláruljuk: mindannyian bekerültek a legújabb Guinness Rekordok Könyvébe. Nemrég még senki sem gondolta volna, hogy egyszer majd valami összeköti ezeket a hírességeket. Azután kiderült, hogy teljesítményeikkel történelmet írtak, és ennek köszönhetően bekerültek a rekordok könyvébe. Vegyük őket sorjában:

A legkeresettebb

Miley Cyrus az internet legkeresettebb sztárjaként került be a rekordok könyvébe. Miley a Disney csatorna által, a Hannah Montana című filmsorozattal lett ismert. Szólókarrierje a Meet Miley Cyrus album kiadásával kezdődött 2007-ben, amelyről nagy siker lett a See You Again című zeneszám. Miley azóta botrányos fellépéseivel és vitákat kiváltó videoklipjeivel, dalaival kavarja maga körül az állóvizet.



A legtöbb szó



Eminem a legtöbb szót tartalmazó slágeréért kapta az elismerést, hogy bekerülhet a rekordok könyvébe. A Rap God című számában 6 perc 9 másodperc alatt 1560 szót ejt ki. Eminem az egyik legkelendőbb előadó a világon, és a legtöbb lemezt eladott híresség a kétezres években. Több zenei szaklap is minden idők legnagyobb előadói közé sorolja, habár nemcsak szólóban lép fel, duóban és együttesben is megismerhettük.

Az abszolút első



A One Direction az első olyan fiúcsapat a zenetörténelemben, amely első három albumával sorra első helyezést ért el a Billboard slágerlistáján. A One Direction brit/ír együttest Niall Horan, Zayn Malik, Liam Payne, Harry Styles és Louis Tomlinson alkotja. A brit X Factorban tűntek fel. Egyenként indultak, de nem jutottak tovább. Nicole Scherzinger ötleteként Simon Cowell fiúcsapatát gyúrta össze őket. A harmadik helyen végeztek a tehetségkutatón. A többi már történelem, a harmadik albumuk tavaly jelent meg Midnight Memories címmel, népszerűségük pedig töretlen.

Mindenhol ott voltak



A Metallica pedig még tovább ment – szó szerint: ők az első és egyetlen zenekar, amely egy év leforgása alatt minden földrészen fellépett. Igen, még az Antarktison is! A frontember, James Hetfield azt mesélte egy interjúban, hogy egy százfős kutatócsoportnak, néhány nyertesnek és pár arra kószáló pingvinnek játszottak. A Metallica 1981-ben alakult Los Angelesben, az utóbbi évtizedek egyik legsikeresebb rockegyüttese, a nyolcvanas és kilencvenes évek meghatározó zenekara.

A legjobban kereső akcióhősnő



Jennifer Lawrence Az éhezők viadala filmeknek köszönhetően került be a rekordok könyvébe, és egyben vívta ki magának a fent említett címet. A fiatal színésznő mindent elsőprő sikert könyvelhet el magának. Az éhezők viadala: Futótűz egyébként egy másik csúcst is megdöntött a világ legtöbbet kaszázó poszt-apokaliptikus filmjeként.

Összeállította: L. M.



Nem akar példakép lenni

Katy Perry tisztában van azzal, hogy a hírnév velejárójaként százezrek példaképévé válik, mégis visolyog ettől a szereptől. Egy interjúban fejtette ki, hogy szerintem nem az ő dolga megmondani a fiataloknak, mit tegyenek, mit próbáljanak ki, és mit vegyenek fel. Mint mondta, zavarja, hogy a női előadók többsége túl sokat vetkőzik. Mindenkinek vannak csábos testrészei, de ezeket nem muszáj mindig mutogatni. Bevallja ugyanakkor, hogy ő is ledobta már nyilvánosan a ruháit, de akkor sem kell egyfolytában meztelenkedni. Hozzátette, ezzel nem bírálni szeretné a kollégáit, csupán rávilágítani, hogy sokkal érdekesebb lehet valaki, ha nem csak a meztelenkedéssel tud sokkolni.



Új westernt forgat

Quentin Tarantino mégis leforgatja a *The Hateful Eight* című filmet, annak ellenére is, hogy korábban felhárította az általa írt forgatókönyv kiszivárgása. Akkor bejelentette, hogy nem készíti el a filmet, de később megváltoztatta a döntését, így a forgatás januárban indul. A producerek szerint a rendező legújabb alkotása egy polgárháború után játszódó western lesz, innovatív, bátor és szellemes, úgy, mint Tarantino korábbi munkái. Egyelőre úgy tudni, hogy a filmben ismét feltűnnek Tarantino kedvenc színészei, Samuel L. Jackson, Kurt Russell, Tim Roth és Michael Madsen is. A westernek iránt rajongó rendező John Sturges A hét mesterlövész címmel játszadozott, amikor a *The Hateful Eight* címet adta filmjének. Sturges hatvanas évekbeli klasszikus westernje *Kurosza Akira A hét szamuráj* című 1954-es alkotása nyomán készült.



Végül dzsinn lett

Arról számoltunk be nemrég, hogy a közelmúltban elhunyt nagy nevetető, Robin Williams, törpeként jelenhet meg a *World of Warcraft* számítógépes játékban. Népes rajongótáborra sikra szállt ugyanis amelle, hogy kedvencüknek így módon állítsanak emléket a játék készítői. Mint az ismeretes, Robin Williams maga is szerette a számítógépes játékokat, egyik kedvence épp a *WoW* volt. A fejlesztők nem tétlenkedtek, és azonnal törni kezdték a fejüket, milyen karaktert válasszanak az elhunyt színész emlékére. Szóba került, hogy törpeként kerül be a játékba, azután végül úgy tűnik, dzsinn lett belőle. A *WoW* közelgő kiegészítőjének, a *Warlords of Draenor* béta verziójának tesztelői már találkozhatnak a játékban a dzsinnszerű Robinnal. A színész nevét viselő figurára kattintva a játékosokat a dzsinn az *Aladdin* című rajzfilmből kölcsönözött sorokkal köszönti majd: „fenomenális kozmikus erő, egy icipici kis helyen”. A legújabb kiegészítő november közepe táján jelenik meg.

Megvédi a rajongóját

Az internetes lét sajnálatos velejárói a rosszindulatú megjegyzések, amelyeket gyakran anonimításba burkolózó személyek követnek el, minden következmény nélkül. Magyarán, bármit teszel, azt valaki úgyis megszólja. Ez történt Taylor Swift egy rajongójával is, akinek táncos videóit kezdték el kritizálni. Miután viszont az énekesnő értesült az esetről, a rajongója védelmébe szállt. Hosszú levélben ecsetelte, hogy ő is járt hasonló cipőben, őt is ugyanúgy szekálták, sőt piszkálják a mai napig. Üzenetében arra biztatja, hogy akármilyen bántó üzeneteket is kap, ne foglalkozzon velük, hagyja magáról leperegni a rágalmasokat, hiszen csak azért kapja őket, mert különb másoknál. Mint azt megírta, változtatni a helyzeten nem lehet, de legyinteni rá igen. A lényeg: hinni abban, amit teszel, és még véletlenül sem szabad megtorpanni.





Pillants be egy halálosan veszélyes, aktív vulkán belsejébe!

Egyre több valóban különleges videó születik a GoPro kamerák jóvoltából. Láthattuk, milyen belülről egy tűzijáték, vagy a félelmetes tornádó.

Most viszont – ugyancsak a GoPro kamera, no, meg igen bátor felfedezők jóvoltából – szemtől szembe kerülhetünk egy igen veszélyes, 2000 éves, még mindig aktív vulkánal.

A Marum vulkán expedíció tagjai San Franciscóból indultak el, hogy miután helikopterükkel átrepültek egy óriási dzsungel felett, leszálljanak a Csendes-óceán egy kis szigetén, Vanuatun, ahol ma is aktív az egyik tűzhányó. Nem elégedtek meg azzal, hogy leszálljanak valahol a vulkán közelében, még le is ereszkedtek egy sziklán, hogy minél közelebről lássák, és persze megmutassák a földi poklot, a fortyogó lávát. Hogy milyen veszélyes küldetésről volt szó, arról az expedíció vezetője csak annyit jegyzett meg: többen jártak a Holdon, mint ezen a helyen.

Augusztus végén újabb dobással állt elő a GoPro. Ha valaha is kíváncsi voltál arra, vajon hogyan látják a kutyák a világot, most feleletet kaphatsz. A GoPro újdonsága az ún. Fetch, egy olyan kipárnázott hám, amellyel kényelmesen rögzíthető két kamera a kutyusokon, az



egyik a hátukon, a másik a mellkasukon (a kicsi, rövid lábú kutyáknál ez az utóbbi elhagyható). Olyan jól rögzíthetők így a kamerák, hogy még akkor sem vesznek el, ha a kutya hancúrozik, és mivel állítható hámról van szó, szinte minden eb (7 kilótól 54 kilósig) bevethető néglábú operatorként. A mindössze 70 eurós tartozéknak köszönhetően új szemszögből lesznek készíthetők felvételek a világról, talán már napokon belül megjelennek a YouTube-on az első „kutya-videók”. (HVG)

Új szabadalom: A vízház

Nem csoda, ha nem hallottatok még a vízházról, hiszen az idén augusztusban mutatták be először. Nem másutt, mint Magyarországon, a tőlünk alig 200 kilométerre levő Kecskeméten láthatták először az emberek a Japánban élő Gutai Máttyás építészmérnök találmányát.

A vízház lényege, hogy a falak külső és belső rétege, valamint a dupla üvegfelületek között több centiméter vastagságban áramlik a víz. Az épületnek nemcsak az oldalfalai, hanem a padlója és a mennyezete is vízzel van töltve.

Gutai Máttyás a vízházzal be tudta bizonyítani, ha egy hagyományos épületszerkezet helyett egy hibrid szerkezetet épít, akkor a szerkezetben egy beépített válaszdado képesség alakul ki. Ez lényegében azt jelenti, hogy a Föld 73 százalékát borító víz kiegyenlítő hatásához hasonlóan a ház elemeiben áramló víz is kiegyenlítő hatást nyújt.

A vízház prototípusa, bemutatott első változata alig 10 négyzetméter alapterületű. Tárolja a napenergiát, a folyadék pedig fűt és hűt is benne.



A fa és az üveg dominál a vízházban



Időjárás-előrejelzés, némi csavarral

Azt hiszem, a Száguldó Cirkusz, azaz a Forma-1 minden rajongója kisgyerekként fog ujjongani az új mobiltelefonos és táblagépes alkalmazásnak. Az időjárás-előrejelző alkalmazás nem egy hagyományos fejlesztés: a Racing Elements ellenőrzi a meteorológiai körülményeket, előrevetíti a helyi és- a világidőjárását, és azt is, milyen idő lesz a Forma-1-es versenyeken.

Az alkalmazás ezt soha nem látott formában valósítja meg. Nem onnan fogjuk megtudni, hogy esőkabátot vagy naptejet készítsünk elő, hogy a telefonunk (vagy táblagépünk) kijelzőjén esőfelhőt vagy napocsákat látunk, hanem Paul-Henri Cahier csodálatos Forma-1-es fotói fogják a tudunkra adni, milyen idő várható. Úgy kell ezt elképzelni, ha mondjuk esni fog, a Racing Elements megjeleníti a 2011-es kanadai nagydíjról készült fotót, amelyen Jenson Button ünnepli a hatalmas felhőszakadásban aratott elsöprő győzelmét...

Menő fejek a szomszédban

Nem kell feltétlenül távoli országokba utazni, óceánt átszelni ahhoz, hogy hollywoodi hírességek közelébe lehessen a hétköznapi ember. Valamikor elég átruccanni a szomszédba, azaz egy szomszédos országba. Elég gyakran előfordul, hogy Magyarországon forgatnak egyes híres színészek, de megfordulnak más országokban is. Az alábbiakban azt taglaljuk, hogy kik és mi okból jöttek úgymond a szomszédba.

Kulturális nagykövet lett

Az elmúlt napokban kínai filmnapok zajlottak Romániában. A fesztivál egy hollywoodi hírességet is vendégül látott, még hozzá Jackie Chant. Az akciósztárnak ez volt az első útja Romániába, ahol kulturális nagykö-



vetté választották. Jackie Chan megbízását a Kínai Filmnapok főszervezője, a Románi – Kínai Ház adta át. A pozíció a két ország közötti kulturális kapcsolatok erősítését szolgálja, és lehetőséget teremt a romániai kulturális produkciók kínai népszerűsítésére is. A jövőben ebből bármi kiszülhet, akár koprodukcióban készült filmalkotások is.

Jackie Chan hongkongi színész, harcművész, harckoreográfus, kaszkadőr, komikus, rendező, producer, forgatókönyvíró, énekes és vállalkozó. Hírnevét magas szintű harcművész-képzettsége mellett elsősorban akrobatikus harc- és kaszkadőrstílusa, komikus szerepei, improvizatív eszközhasználata és veszélyes kaszkadőrmutatványai alapozták meg. Az 1970-es évek óta szerepel a filmvászonon, több mint száz filmben játszott már, valamint számos képregényt és videojátékot is mintáztak róla.

Lehetetlen küldetést teljesített Bécsben

A szomszédos Ausztriában több hollywoodi hírességgel is összefuthatunk. Tom Cruise a Bécsi Állami Operaháznál forgatta új filmjének, a Mission Impossible ötödik részének egyes jeleneteit. Az operaházban a nyári szünet miatt ebben az időszakban egyébként sem volt előadás. A hollywoodi színész az osztrák fővárosban tíz napot töltött el augusztus végén, a munkálatokat főleg éjszaka végezték. A Christopher McQuarrie által rendezett filmalkotást 2015-ben mutatják be a mozik.

Tom Cruise-t a legsikeresebb hollywoodi filmsztárok között tartják számon. Első nagyobb sikerének az 1983-as Kockázatos üzlet (Risky Business) című filmben nyújtott alakítását említik. Filmjei azóta is tömegeket vonzanak a mozikba.



A 007-es ügynököt is Ausztriába várják

Úgy tudni, Daniel Craig jövőre érkezik Ausztriába a legújabb Bond-film kapcsán, mivel a nagy kémklasszikus, a James Bond-széria legújabb epizódját is részben Ausztriában forgatják majd. A 007-es ügynököt alakítja Daniel Craig januárban vagy februárban két hétre érkezik Kelet-Tirolba a Bond 24 munkacímen emlegetett film miatt. A 24. Bond-kalandot a tervek szerint 2015 őszén mutatják be. A rendező ismét Sam Mendes.



Daniel Craig angol színész legismertebb szerepe épp az angol titkosügynök James Bond karaktere, akit 2006 óta alakít. Amikor akkortájt szóba került a neve, ellenszenvet váltott ki sok James Bond-rajongóban, elszántsága azonban őt igazolta. Azóta az egyik legközkedveltebb James Bond lett.

Összeállította: L. M.

Egyszer volt egy család

Egy családi ház áll benn a nagy, forgalmas központban, hol a jelzőlámpák és a járművek jelentik az esti mesét.

Az udvarban két kutyus. Cuki, a pici, édes kis kedvencem, a legjobb házőrző, és Pamacs, a szőrös bozontos, néha idegesítően játékos, rövid lábú pulikutyám. Mindkettő nőtény, a hím csak az ablakból néz ki, a koromfekete, gyönyörű círmos cicám, Negró. A kutyusok nem kedvelik, sőt utálják, Negró ezt viszonozza. Mikor a ház feketesége megunja a kutyák idegesítését, bejön a szobába, majd az ölembe helyezkedik. Anyukám, Angéla a fotelben ül. Nem csoda, hogy apukám beleszeretett anyukámba, mert, mi tagadás, gyönyörű édesanyám van. Édesapám a kanapéről nézi a televíziót. Apukámnak két munkája van, ezért ilyen erős és izmos. Anyukámnak is két munkája van, a munkahely és az itthoni takarítás és főzés. Jaj, hát én és a testvérem... Az egyik pillanatban nagyon nevetünk, szinte legjobb barátokként viselkedünk, a másik percben már csúnyán össze is vesztünk. Egyszer imádjuk, egyszer utáljuk egymást. A testvérem 15 éves, Bernadett a neve. Nagyon szép. Néha még én is irigykedek rá. Furcsa, hogy anyu és apu mindketten 36 évesek, és tél táján születtek. Ebéd közben a szüleim arról beszélnek, hogy másnap mi legyen az ebéd, és hol vegyék meg a hozzávalókat. A testvérem és én közben csak válogatjuk, mit együnk és mit ne, mert sajnos igen válogatósak vagyunk.

Ha az ablak előtt elmegy egy idegen ember, fény szűrődik ki az ablakon át, és hallhatja, hogy itt egy szeretetteljes család él.

Nagy Angelika, 5. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Az én családomat kis családnak képelem.

Olyan családot szeretnék, amelyben nem az a fontos, hogy milyen szépek vagyunk, hogy mennyit költünk lakásra, hanem az, hogy szeretjük egymást.

Olyan családot szeretnék, amilyen nekem van. Megértő, szerető, amely ha kell, megszid, hiszen ebből tanulunk, ha kell, megdicsér. Nem szeretnék elképzelni személyeket, hogy milyennek kellene kinéznie a tökéletes férfinak, gyermeknek, otthonnak, családnak, mert csak a fentiek határozhatják meg a sorsunkat. Nem szeretnék elhamarkodott döntéseket hozni felnőtt koromban.

Akármi is lesz a családom, az a lényeg, hogy szeressük egymást, mert a szeretet többet ér minden kincsnél. Nem szeretném megszabni a családomnak, hogy ki mit csináljon, mert akkor nem fogom tudni, hogy mit szeretnek. Persze, lesznek szabályok, de ezek nem lesznek szigorúak. Azt sem szeretném, hogy egész nap a számítógépen lógjunk, inkább élőben beszélgessünk. Szerintem sok családban manapság az a legfőbb gond, hogy a férj és feleség, a felnőttek és a gyerekek elidegenednek egymástól. A közös élmény hiánya, a beszélgetés háttérbe szorítása feszültséghez vezet.

Nem biztos, hogy a sors ezt hozza, de remélem, boldogok leszünk.

Balla Réka, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló



Barát Emma hajdújárás tanuló rajza

Egy fekete bőrű család Amerikában dolgozott rabszolgaként egy háznál. Nehéz sorsuk volt, mivel abban az időben a négereket lenézték.

Az anyának volt a legnehezebb, mivel neki otthon is kellett főznie, mosnia, takarítania, meg más háznál is. A lányai nem ugyanabban a háznál kaptak munkát, így nem volt alkalmuk napközben látni egymást.

Akkoriban a gazdag család lenézte a nála dolgozó embert. Az anyának lelkileg nehéz volt ez az egész, de nem mondhatott fel, mert akkor nem lett volna pénzük. Megszerette azt a kislányt, aki ott lakott.

A kislány anyja nagyon féltékeny lett, mert a lánya jobban szerette a cselédet, mint őt. A kislány nagyon ragaszkodott a cselédhez. Ezt az anyja nem tűrte.

Másnap, mikor dolgozni ment, a kislány anyja az ajtóban várta, és közölte a cselédjével, hogy kirúgja. Ezzel a tettel a lányának is gondot okozott és cselédnek is, aki sehogy sem tudott új munkát találni.

Egy szép napon felkereste egy nő, hogy segítségre van szüksége a háztartásban. Ez a munka nagyon jól jött neki. Rögtön meg is kérdezte, mikor kezdhet.

Elég furcsa személyisége volt az új főnök asszonyának, de annak ellenére kedves volt. Akkoriban nem nagyon voltak gazdag, kedves nők, szóval itt jó helye volt.

A fizetése is több volt, és a lányai is átmentek oda dolgozni. A nő nem tudott főzni, ezért a cselédnek meg kellett tanítania. A férjével majdnem elváltak, mert nem tudott főzni. Mindig nagy veszekedések voltak, mikor a férj hazaért a munkából, és nem volt terítve az asztal.

Sok időbe került, míg megtanult főzni, de sikerült. Egyik nap a nő terített asztallal várta haza a férjét. Meghívta a cselédasszony családját is ebédre.

A két család nagyon jóban lett egymással. Mindkettőjüknek jobbra fordult az élete.

Szabó Alíz, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Várjuk munkáitokat!

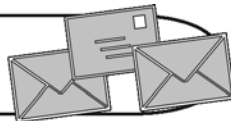
A nyeremények sem maradnak el

Pályázatunkkal szeretnénk veletek közösen megkeresni és megtalálni a választ a következő kérdésekre: Milyen szerepet tölt be a család az életetekben? Miért jó, ha van testvérünk, vagy vannak testvéreink? Miért tisztelitek a szüleiteket, illetve, ha tehetnétek, mit változtatnátok meg rajtuk? Vajon a nagyszülőkkel, rokonsággal hogyan tartjátok a kapcsolatot? Ti milyen családot szeretnétek egyszer magatoknak?...

Pályázatunk az elmúlt tanévből folytatódik, az első negyedében is nyitva áll előttetek. 2014. november 10-éig fogadjuk a fogalmazásokat, melyeket lapunkban is megjelentetünk. Ha túl sok fogalmazás érkezne, válogatáshoz leszünk kénytelenek folyamodni. December elején szakmai zsűri értékeli a teljesítményt, a legsikeresebb munkák szerzőit pedig jutalomban részesítjük. Az ünnepélyes díjkiosztót a 2014/15-ös tanév első félévének vége előtt, tehát karácsony előtt szervezzük meg. Az első három helyezett nyereményben részesül. Ők az óbecsei Than Emlékházba látogathatnak el négy főre szóló családi belépővel, de könyvajándéokra, és talán másra is számíthatnak.

Munkáitokat a következő címre várjuk: Jó Pajtás (Fogalmazásíró-pályázat), 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., vagy a következő e-mail címre: jopajtasszerk@magyarszo.com – a tárgyban kérjük, tüntessétek fel: pályázat.

Sok sikert kívánunk!



Legszébb nyári élményem

Már én is nagyon vártam, hogy vége legyen a tanításnak, és hogy elkezdődjön a jól megérdemelt nyári szünidő.

Nagyon sok mesélhivallóm lenne a táborokról, nyaralásokról, fagyizásokról és görkőzésokról, de most mégis csak a legjobbat írom le, a bakonycsernyei, balatonszepezdi tábor. Egy esős reggelen indultunk hosszú utunkra, ami a magyar „tenger” felett elterülő Bakonyba, pontosabban Bakonycsernyére vezetett. A buszban elég szűkös volt a hely, a sok-sok bőrönd szinte minden szabad helyünket elfoglalta, de mi ennek ellenére is jól elvoltunk a nyolc óra alatt. Az út során megálltunk Kiskőrösön, és megnéztük Petőfi szülőházát.

Amikor megérkeztünk, a falu polgármestere köszöntött bennünket, gyerekeket és felnőtteket egyaránt. Elmondta, miért is vagyunk itt, hogy ez egy olyan tábor, amelyet az iskolájuk nyert meg, és hogy az a célja, hogy a testvértelepülések diákjai megismerkedjenek egymással. Így táborozhatott együtt hét napig a bakonycsernyei, a Dózsa György-i és a magyarcsernyei diáksereg. A fogadás után vacsorára mentünk, majd elszállásoltak egy közeli házban, melyben csak mi, magyarcsernyeiiek voltunk. Itt három napot töltöttünk el. Minden nap szerveztek nekünk valamilyen programot. Az egyik nap Székesfehérvárra mentünk városnézőbe az erdélyiekkel. Hosszú sétát tettünk a városban, voltunk egy templomban, elmentünk a Hetedhét Játékmúzeumba, ahol különböző érdekes játékok voltak kiállítva, többségük porcelán baba volt, házakban elrendezve. Fagyiztunk, majd megnéztük a híres órajátékot. Ott még elsétáltunk egy játszótérre, ahhoz foghatót még soha életemben nem láttam. Rengeteg érdekes játék volt ott: nagy csúszdák, hinták, különböző mászóókák, melyben rendszeresen kifárad az ember, függőhidak, homokozók. Kimerülten értünk vissza a szállásra. Tudtuk, hogy másnap még jobban kifáradunk, mivel a második napon Csókakőre mentünk, fel a várba. Sokáig baktattunk felfelé, mire végre felértünk. Ott még fellépcsőztünk a vár legmagasabb pontjára, ahol beláthatuk az egész Bakonycsernyét és a szomszédos falvakat, valamint valahol a távolban Székesfehérvárt is. Ebéd után egy parkban sétáltunk, majd busszal megnéztünk egy tanyát. Nagyon szép lovakat láttunk, és halakat is etettünk. Majd megnéztük a bakonycsernyei halászegyesületet, és még a halastavat is körbejártuk. Mire véget ért a hosszú séta, már alig álltunk a lábunkon, és sokat mérgelődünk a meleg miatt. A következő, azaz utolsó nap megnéztük a helyi iskolában rendezett kiállítást, majd sportnapon mértük össze ügyességünket. Később a focipályára mentünk, ahol fincsi kenyérlángos várt minket. A meleg lángost magunkba tömködve néztük a focimeccset. Még egy utolsó éjszakát a szállásunkon töltöttünk, és másnap reggel indultunk is a Balaton felé.

Az első állomásunk Balatonfüred volt. Várost néztünk egy mozdonyból, hajóztunk, vásároltunk, majd elbuszoztunk Tihanyra, és megnéztük a tihanyi apátságot és az egész Balatonra nyíló gyönyörű kilátást. Ezután meg sem álltunk Balatonszepezdig. Ott is előbb köszöntöttek minket, majd bepakoltunk a saját faházunkba. Vacsora után több játékot játszottunk, majd este egy kisebb bulit csaptunk. Másnap, reggeli után összepakoltuk a strandcuccainkat, és nekivágtunk a húszperces gyaloglásnak a strandig. Lepakoltunk a fűre, bekenőtük magunkat naptejjel, és már szaladtunk is a víz felé. A vízben egymást csapkodva sikoltoztunk, vagy a mólóról ugráltunk a vízbe, néha egyenként, sokszor pedig egymás kezét fogva csapatosan csobbantunk. A közeli büfében hamburgert, lángost, sült krumplit és főtt kukoricát vettünk. Ebédre visszamentünk a meredek lejtőn felfelé, majd újból le, fürödni. A nap végére mindig nagyon kifáradtunk, de azért semmiért sem hagytuk volna ki az esti bulit. A Balatonon töltött második napon ugyanúgy fürödtünk, mint előző nap. Az estére ígért tábortűz nem lett meggyújtva a nagy szél miatt, ezért bent az étkezőben egy mini tábortűzet gyújtottunk, amelyet három gyertya helyettesített. Körbeültük a lángokat, és dalokat énekelgettünk. Az esti szél viharos fellegetek sodort fölénk, hideg szél fúj, és esett az eső. Már végleg elvetettük az utolsó napi strandolást lehetőségét, mikor



A székesfehérvári Hetedhét Játékmúzeum

megállt az eső. Mivel fürdeni amúgy sem tudtunk már, egy sétát tettünk a parton, visszafelé pedig megálltunk fagyizni. Amikor visszaértünk, azt a feladatot kaptuk, hogy festenünk kell egy vászondarabra. A téma az ott töltött legkedvesebb élményünk volt. Mi Balatonfüredet választottuk. Lerajzoltuk a mólót, ahol üldögéltünk, a jégkását és egy napszemüveget, a hajónkat, amellyel hajókáztunk. Büszkéek voltunk magunkra, jónak találtuk a munkánkat. A második feladat ruhatervezés volt újrahasznosítással. A mi modellünk egy fiú és én voltunk. Sok időt vesztegettünk el az anyagszerzésre, így mire felfigyeltünk az idő múlására, már csak 15 percünk volt befejezni. A ruhámat (ami egy műanyag zacskó volt) rám szabták. Az egyikünk az ékszereket, a másikunk a táskát biztosította, és megint más a ruhám részletein dolgozott. A végén hihetetlenül jól nézett ki az egész. A ruha, az ékszerek, a táska, a hajpánt, a lábkendő, mind-mind nagyon jól passzoltak egymáshoz. A fiúk is készek lettek, és együtt találtuk ki az összeállítás nevét. Arra jutottunk, hogy a párom és én leszünk a spártai vőlegény és menyasszony. Ez a bizarr név tökéletesen illett a ruhánkhoz.

Az elmaradt tábortűzet végül meggyújtották az eredményhirdetés után. A rajzunk az első helyen végzett, az újrahasznosított ruha-összeállításunk pedig a legkidolgozottabb kategóriát kapta. Nagyon örültünk ez eredményeknek. Kiosztották a pólókat, amelyeket a tábortűznél alá is írtunk a legjobb barátainkkal. Este még egy jó nagyot buliztunk, reggel pedig azzal szembesültünk, hogy vége van. Vége lett minden jónak, életünk eddigi legjobb táborának.

Vajda Lívია, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Táborozást nyertem

Az idén részt vettem a Jó Pajtás nyerevényjátékán, amellyel táborozást nyertem a Kátai-tanyára.

Nem akartam hinni a szememnek, amikor megláttam a nevet a nyertesek között. Az adott táborok közül választhattam, melyik táborba szeretnék menni. A Zöld táborra esett a választásom, mivel szeretem a természetet. A testvéreim is jöttek velem Kishegyesre. A szobában öt velünk egyidős fiú volt. Az oktatás délelőtt és délután is folyt a Zöld teraszon. Jártuk a határt, virágokat szedtünk, majd virágszönyeget fontunk belőle. A tanárnővel halat is boncoltunk. Az esti órákat mozizással és bulizással töltöttük. Az Oposit-party különös élmény volt számomra, a lányok voltak a fiúk, a fiúk pedig a lányok.

Felajthetetlen hat napot töltöttem a Kátai-tanyán, amit külön megköszönnék a tábor szervezőinek. Remélem, jövőre is lakója leszek a tanyának.

Erdős Levente, 6. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Mi irányítja az életed?

Neked a divat mondja meg, hogy ki vagy? Netán a barátnőd? Vagy a magad ura vagy? Töltsd ki a tesztet, és megtudod!

1. A születésnapodra kapsz ötezer dinárt. Mihez kezdesz vele?

- Egy részét elrakom (jól jön az még), egy másik részéből meglepem magam.
- Nem kérdés: irány vásárolni! Végre összejött a pénz arra az ultramenő nadrágra.
- Végre mehetek a többiekkel mozizni, kajálni, bulizni.

2. Álmaid hercege moziba hívott. Mit viselsz a randin?

- Mivel a moziban van légkondi, lesz nálam egy kardigán, és zárt cipőben megyek.
- Leggingset, gladiátorszandit és egy csini ingruhát, western stílusú táskával.
- Kupaktanácsot tartok a csajokkal, hogy mi lenne az ideális szerelés.

3. A legjobb barátnőd mind csónadrágban járnak. Neked nem igazán áll jól ez a fazon...

- Divat ide, divat oda, ha bénán áll, nyilván nem hordom.
- Megpróbálom olyan cuccokkal viselni, hogy jól álljon rajtam is.
- Nincs választásom. Ha trendi akarok lenni, akkor azt hordom, amit ők.

4. Milyen lenne az álomsuli, ahol te választhatnád ki, hogy milyen tantárgyakat tanulj?

- Mindent választanék, ami most van, hiszen jó, ha széles körű ismereteket szerzek. Azért a kedvencemből lenne kicsit több.
- Styling-óra, shoppingolás és egy kis divattörténelem. Meg némi matek, hogy ne verhessenek át a boltokban.
- Csak olyan órák lennének, ahol csoportosan kell lenni, és lehet trécselni a barátokkal.

5. Nem szóltal meg a telefonodon az ébresztő, ezért későn kelsz fel. Mit teszel?

- Fogmosás, fésülködés, majd rohanok...
- Nem érdekel az idő: összeállítok egy csinos szettet, frizurát, és egy kis sminket is felviszek.
- A számítógép bekapcsolva, a Facebook lecsekkolására mindig van elegendő időm.

Értékelés

Legtöbb az a válasz: Józan ész

Nem őrjítenek meg a trendek. Próbálsz mindig reálisan gondolkodni, a döntéseid előtt mérlegelsz. Te biztos nem fogsz hirtelen felindulásból haszontalan és drága göncöket vásárolni, és egy fiúért sem fogod feladni az elveidet, vagy összetűzésbe kerülni a családoddal. Néha azonban lehetsz egy kicsit spontánabb.

Legtöbb a b válasz: Trend

Ha egy ruhadarab nem áll jól, de divatos – te akkor is felveszed. Átsiklasz az igazán fontos dolgokon, emberi értékeken. Irtó divatosnak gondold magad, mások azonban nem látnak divathercegnőnek. Próbáld megtalálni önmagad! A stílusod fillérekből, barátságos, családyszerető emberként is lehet.

Legtöbb a c válasz: Barátok

Jó, hogy ilyen sok barátod van, de ettől még lehetnének önálló gondolataid. Nem azért szeretnek, mert mindenben követed őket. Sokkal többet ér egy olyan barát, aki ki mer állni az igazáért, mint egy olyan, aki birkamód követi a többieket. Kezdeményezz te is: meglátod, jobban érzed magad, és a barátnőd is tisztelnek majd.

Horoszkóp

Kos

Nem sok szabadidőd maradt, de ne borulj ki! Inkább becsüld meg minél jobban azt, ami van, és töltsd a lehető leghasznosabban, legélvezetesebben!

Bika

Ne másoktól és a külső körülményektől várd, hogy hozzásegítsenek a céljaidhoz. Lásd be: csak és kizárólag rajtad és a munkádon múlik, hogy eléred-e őket!

Ikrek

Olyan, mintha minden nap bal lábbal kelnél fel. Pedig csodával határos módon ennek köszönhetően élesebben látsz és könnyebben koncentrálsz, mint egyébként.

Rák

Remek formában vagy, és ez az egész környezetedre kihat. Közelebb kerülsz társaidhoz, könnyebben működtök együtt, és általában jobb hangulatban telnek a napok.

Oroszlán

Valakinek szükséges van a segítségére egy kreatív projektben: végre kiélheted alkotóvágyad. Azért ne feledkezz meg közben saját kötelességeidről sem!

Szűz

Csak úgy brillírozol valamiben, amiről nem is gondoltad volna, hogy érdekel. Aktivizáld magad, hiszen lehet, hogy életed új nagy szenvedélyére találtál rá!

Mérleg

Sosem hagy cserben remek humorérzéked – jól jön, akármilyen kínos szituációba is keveredj, akármilyen nehéz akadállyal kerülj szembe.

Skorpió

Sok mindenben jobb vagy a többieknél, de ezt nem kell folyton az orruk alá dörgölnöd! Legyél türelmes a társaiddal, és vedd figyelembe erősségeiket!

Nyilas

Légy résen, mert könnyen elveszíthetsz valamit, ami fontos a számodra. Ha már megvan a baj, tégy róla, hogy mielőbb visszaszerezd vagy pótolod!

Bak

Rég voltál ennyire összhangban a környezeteddel. Szinte egymáshoz se kell szólnotok, rögtön tudjátok, mire gondol a másik. Ez igencsak felgyorsítja a dolgotokat.

Vízöntő

Hol vagy, merre jársz? Az biztos, hogy nem ott, ahol kellene – legalábbis fejben. Az ábrándozás szép és gyakran hasznos dolog, de azért ne keveredj bajba miatta!

Halak

Ne hanyagold el azokat, akik fontosak a számodra – és fordítva. Rengeteget segíthetnek a héten várható stresszesebb szituációkban.



Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 13 éves lány vagyok, és szerelmes nem egy, hanem két fiúba. Mind a kettő az osztálytársam. Az egyik, nevezzük K.-nak, nagyon kedves velem, igyekszik mindenben a kedvemben járni, úgy érzem magam mellette, mint egy filmszínész. A másik, P. viszont észre se vesz. Csapja a szelet a lányoknak az osztályomból, rám azt mondja, hogy barátok vagyunk. Csúfolni is szokott, stréberzik, de ettől függetlenül nekem sokkal jobban tetszik, mint K., akinek én tetszem. Örült helyzet. Viszont én inkább a szívemmel választanék, és nem az eszemmel. K. nagyon igyekszik, de P. inkább piszkálja a fantáziámat. Mit tegyek? Fogadjam el K. udvarlását, vagy tegyem meg én a lépést P. felé? Segíts!

„Dupla szerelem”

Válasz:

Sajnos, te sem tudod igazán, hogy mit is akarsz. Azt azonban tudnod kell, hogy annak ellenére, hogy mindkét fiú a maga módján tetszik neked, még nem jelenti azt, hogy többnek is lennie kell köztetek, még akkor is, ha te azt szeretnéd, hogy te is azzal tudjál dicsekedni, hogy kapcsolatban vagy. Mivel K. neked nem tetszik, P.-nek pedig te nem tartozol a szimpátiái közé, jobb, ha mindkettővel továbbra is baráti viszonyt tartasz fenn, és tovább ápolod a barátságot. Miért? Azért, mert egyikőtök sem érett még az igazi szerelemre. Mindenesetre élvezted K. figyelmességét, de vigyázz, ne legyél vele durva, mert nagy a valószínűsége, hogy a későbbiekben megbánod, amit tettél vele. Addig is, amíg meg nem jelenik az életedben az igazi, BARÁTKOZZÁL mindenkivel, főleg az osztálytársaidal.

Kedves Bizalmas sorok!

11 éves lány vagyok. A gondom az, hogy fülig szerelmes lettem a nyáron egy fiúba, és ő is belém. A nyári táborban melegedtünk össze, habár ismerjük egymást a suliból. Az iskola előtti héten összevesztünk, szakítottunk, és én belezúgtam a legjobb barátjába. És itt a baj! Annak ellenére, hogy összevesztünk és szakítottunk, és én egy másik fiút szeretek, amikor meglátom, elkezd dobogni hangosan a szívem, és a gyomromban ott röpködnek a pillangók, mint amikor szerelmes voltam belé. Mit tegyek? Mi ez, ami történik velem? Kérlek, segíts!

„BS”

Válasz:

Az, amit érzel, izgalom, ami azért jelentkezik, mert a régi fiú iránt mégsem vagy olyan közömbös, mint ahogyan gondoltad. Nem sokat tehetsz, azon kívül, hogy a múltó időre hagyod a gyógyítást, mert azt hiszem, egyik fiúnál sincs a jövőben esélyed. Légy türelmes önmagaddal és a fiúkkal is, valamint a barát-

nókkal. Barátkozzatok, és az együtt töltött idő alkalmat ad arra, hogy minél jobban megismerjétek egymást, hogy kikristályosodjanak az érzéseid, és közben te is érettebbé váljál, már ami a szerelmet illeti. És ne feledd, mindennek eljön a maga ideje, így az igazi szerelemnek is a te életedben. Abban is biztos vagyok, hogy ez a szerelem, nem kapcsolódik majd egyik emlegetett fiúhoz sem.

Kedves Bizi!

Kérlek, segíts! Egy számomra nagy problémával fordulok hozzád. Van egy fiú, aki egy évvel idősebb nálam. Már régóta barátok vagyunk, mert az utcámban lakik. Én hetedikes vagyok, ő nyolcadikos. Azt vettem észre, hogy amióta elkezdtünk iskolába járni, folyton figyel, követ a tekintetével. A barátnőim szerint tetszem neki, azért csinálja. Ha ez így van, akkor biztos, hogy előbb-utóbb megkérdezi, hogy akarok-e vele járni. Úgy ismerem, hogy habozás nélkül a tettek mezejére lép, belevág a dologba. A gondom az, hogy szeretem, de nem szeretnék vele járni, mert vannak rossz tulajdonságai is (cigizik, néha iszik is a barátaival). Úgy gondolom, hogy ha járnék vele, biztosan elromlana a köztünk lévő barátság. Mit tegyek? Hogy reagáljak, ha megkérdezz?

„Bagi”

Válasz:

Kedves Bagi!

Viselkedj bölcsen és higgadtan, és ne szaladj a rúd elé! Ki tudja, lehet, hogy esze ágában sincs a fiúnak azt kérdezni, tőled, amit te titkon nagyon is szeretnél. Ha mégis ki szeretnéd ugrasztani a nyulat a bokorból, taktikáznod kellene. Pl. ha az ő jelenlétében érdeklődni kezdesz más fiúk iránt, meglátod, hogyan reagál. Ha féltékenykedik, az annak a jele, hogy nem vagy közömbös a számára. Ha viszont, nem veszi a lapot, sőt tanácsot is osztogat, hogyan hódíthatod meg a fiút, akkor valóban csak a barátot látja benned. Ha biztos vagy benne, hogy tényleg nem szeretnél többet tőle, csak barátságot, akkor, ha alkalmas van rá, elmondod neki, hogy milyen jó barát ő számodra, milyen sokat jelent neked a barátságotok, és hogy a véleményed szerint a jó barátságot nem kellene elrontani azzal, hogy belekeverünk más érzelmeket. Ha megsértődik, bármi miatt is, kénytelen leszel elfogadni. Idővel azonban nagy valószínűséggel el is hidegültök egymástól, mert szétválnak újtaitok, ő középiskolába iratkozik be, új barátai lesznek, más kezdi érdekelni, mint eddig, és még sorolhatnám. Addig is élvezted a barátkozást élőben az osztálytársaidal, iskolatársaidal. Sétáljatok, ücsörögjétek, beszélgetsetek, bandázzatok együtt, kinn a levegőn, az iskolaudvarban, a parkban, a sportpályán, a ligetben...





Az első szakítás – Hogyan tedd túl magad rajta?

Nemrég szakítottatok az első szerelmeddel, és úgy érzed, mintha a szíved millió darabra hullt volna, és nem érdekel semmi, csak hogy megszabadulj ettől a fájdalomtól? Akármennyire fájdalmas és nehéz is elfogadni a szakítást, tudd, hogy nem vagy egyedül. Mindannyian átéltük már, és akármilyen fájdalmas is ma, idővel el fog múlni. Hogy túldd magad rajta, ne arra törekedj, hogy elfelejtsd! Inkább gondold rá, és könnyebb lesz a továbblépés.

1. Ne utáld!

Ez az első szerelmed. Az első élmények mindig különlegesebbek és emlékezetesebbek. Ne utáld, vagy ne próbáld elfelejteni! Ez egy fontos tapasztalat, amely hozzád tartozik. A fájdalom talán ma még friss, de hamarosan könnyebb lesz, ha hagyod, hogy a seb természetesen gyógyuljon.

2. Ez nem a világ vége!

Igen, fáj. De tudod mit? Még mindig élsz és harcolsz. Csak az lebegjen a szemed előtt, hogy túljuss ezen a szívfájdalmon! Ha rendbe tudod tenni a gondolataidat, hogy talpra állj, és szembenézz a világgal, akkor könnyebben meg tudsz birkózni a fájdalommal.

3. Kérj segítséget a barátoktól!

Szakítás után a barátok nagy szerepet játszanak a talpraállásban. Tölts velük sok időt, vagy beszélj meg a legjobb barátoddal, hogyan érzel! Néha, ha kibeszéled magadból az érzéseidet, segíthet, hogy jobban érezd magad.

4. Foglald el magad!

Ez nagyon fontos. Ha olyan dolgokat csinálsz, amiket élvezel, elvonod a figyelmedet a szomorúkodástól. Olvass, írd, barkácsolj, alkoss!



5. Ne próbálj visszamenni a pároddhoz!

Az első szerelem ritkán életünk szerelme. A mesebeli romantika is eljön majd később az életedben. Ha már szakítottatok, megkérheted, hogy fontolja meg a döntését még egyszer, ám ha továbbra is a szakítás mellett van, többet ne próbálj visszamenni hozzá!

6. Tekints úgy rá, mint egy tanulságos leckére!

Az első szerelemnek valószínűleg szomorú a vége, de tudod mit? Majdnem mindenkinél így van ez. Ezzel egyidejűleg sokat tanulhatsz a kapcsolatokról és arról, hogy mi kell egy jó kapcsolathoz. Tekints a szakításra úgy, mint egy leckére, és örülj ennek a tapasztalatnak!

7. Gyűjtsd össze a hibákat!

Tölts néhány napot azzal, hogy összegyűjtsd azokat a dolgokat, amelyek rosszak voltak az első kapcsolatodban. Miért volt mérges rád? Mit utáltál legjobban benne? Azáltal, hogy analizálsz az első kapcsolatodat, rá fogsz jönni, hol rontottátok el.

8. Kerüld el a volt párodat!

Ahelyett, hogy keresed a módját, hogy halld a hangját, vagy újra lásd őt, próbáld meg kerülni! Ne lesd a Facebook profilját, Twitterét! Semmit az égvilágon. Kerüld el teljesen! Az első két nap százszor rosszabbul fogod magad érezni, de egy héten belül sokkal jobban leszel, és rájössz, hogy az élet megy tovább.

9. Értsd meg, hogy mi a szerelem!

Amíg tulajdonképpen szerelembe nem esel valakibe, nem tudod elképzelni, hogy mire ez a nagy felhajtás körülötte. Most már tudod, hogy a szerelem boldogságot hoz, de fájdalmat is okoz, amikor elmúlik.

10. Túl leszel rajta

Az idő meggyógyít mindent. Most még úgy érzed, mintha a világ összedőlne. Ez azonban el fog múlni. A fájdalom még kínoz egy-két hétig, de képes leszel legyőzni a fájdalmat, és továbblépsz.

Házi praktikák lábszag ellen

Tartsz attól, hogy lábszagod van? Próbáld ki a következő házi praktikákat!

Lábmosás

Az egyik legjobb módja annak, hogy megelőzd a lábszag kialakulását, ha naponta lábat mosol. Mosd meg szappannal és meleg vízzel, és győződj meg róla, hogy nem hagyta ki a lábujjak közti területet sem! Miután megmostad, teljesen szárítsd meg törölközővel, mielőtt felvennéd a zoknit vagy a cipőt!

Tarts szünetet!

Nem számít, hogy mennyire szereted a cipődet, ne vedd fel egymás utáni két nap ugyanazt, mert másképp nem tud megszáradni. Ez főleg akkor fontos, amikor zárt cipőt hordasz.

Amikor szandált viselsz, érdemes beszerezned antibakteriális sprayt, hogy megszabadítsd a baktériumtól és gombáktól. Fúj be, majd hagyd, hogy megszáradjon éjszaka!

Viseld a megfelelő cipőt!

Akármikor vásárolsz egy cipőt, mindig figyelj az anyagára! A bőr, vászon és a légáteresztő anyagú cipők jobbak, mint a szintetikus, ezen belül a műanyag- vagy gumicipők.

Szódabikarbóna és citrusfélék

A szódabikarbóna segít küzdeni a lábszag ellen, puhítja a lábat és megöli a baktériumokat. A citromlé segít minimalizálni az izzadást, és jó az illata. Önts negyed csésze szódabikarbónát 8

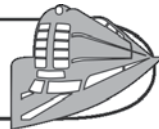
csésze meleg vízhez, tedd hozzá egy citromnak a levét, és pihenj! Hagyd benne a lábad 15–20 percig, majd egy törölközővel szárítsd meg.

Viselj zoknit!

Tornacipő vagy más zárt cipő alá vegyél fel zoknit! A zokni felszívja a nedvességet. Próbáld ki többféle típusút, hogy lásd, mek melyik használ!

Kukoricakeményítő

A kukoricakeményítő egy másik könnyű módja annak, hogy legyőzd a lábszagot. Olcsó, könnyen beszerezhető, és talán már van is otthon a szekrényben. Szórj egy keveset belőle a cipődbe, vagy használhatod a lábodon is, miután megmostad és megszáritottad.



Település a homoksivatagban

Az elmúlt héten kicsit távolra, Németország délkeleti csücskébe, a szorbok földjére utaztunk, most viszont jóval közelebbre, de annál különlegesebb helyre kalauzoltunk benneteket: a Deliblati-homokpuszta vidékére.

Nem garantált a sivatagi élmény persze annak, aki bekanyarodik Fejértelepre (Šušara), a Deliblati-homokpuszta zömmel magyarok lakta, alig háromszáz fős településére. Sőt, a látvány valószínűleg meg is téveszti. A helybeliek tudják igazából felokosítani, nekem is ők magyarázták el, hogy nem hagyományos dombokon keresztül vezetett a faluba az utunk, hanem homokdűnéken, melyek felső rétegét megkötötte a növényzet. Tőlük hallottam arról is, hogy a homokos talaj kifejezetten kedvez egyes növényeknek, a szőlőt például világszerte megtámadta a filoxéra, csak itt nem, továbbá itt fejlődik csupán a keleti bazsarózsa széles e tájékon, noha legtöbben azt hiszik róla, hogy egyszerű pipacs. A homokvidéknek a közhiedelemmel ellentétben igen gazdag növény- és állatvilága van, de akkor is más itt az élet, mint Bácskában, Bánátban. A természet közelsége sok mindenre megtanította az itt élőket. Ami igazán szembetűnő és megkerülhetetlen, az a falu bejáratánál álló szélkerék. A dél-bánati kossava nem kíméli, de így a jó. Ennek a felújított szélkeréknek köszönhetően nyerne ivóvizet az itt élők, mintegy 160–170 méter mélységből.

A 36 km hosszú és 11 km széles vajdasági homoksivatag hullámos dombokból, hosszú-
ra nyúló homokbuckákból áll, melyek néhol



Homokdűnéken keresztül vezet az út a településre



A Szent László lelkipásztori központ



Évekig ebben az épületben tartotta összejöveteleit a fejértelepi művelődési egyesület



Első pillantásra azt hisszük, pipacs, pedig nem, ez a gyönyörű virág a vidékeinken ritkaságszámba menő keleti bazsarózsa

hegyeknek is beillenek. A homokbuckák és völgyek mind délkeleti-északnyugati irányba húzódnak, jelezve az ott uralkodó szelek irányát. Részben egészen puszta, részben legelők vagy erdők borítják, futóhomokja pedig egészen finom és legömbölyödött szemcséjű. Több helység is meghúzódik területén, legismertebbek Deliblat (Deliblato), Homokos (Mramorak), és Fejértelep.















Egyáltalán nem egyszerű ide eljutni, noha közel van hozzánk. Fejértelepre Izbistye irányából juthatunk el, mert kialakított út tovább nincs. Kemény kétkezi munkával tudnak itt megélni az emberek, ezért egyre többen elköltöznek. Hatvan évvel ezelőtt Fejértelepnek még 850 lakosa volt, most kb. háromszázan lakják. Érdekes, hogy a falu megmaradt magyar többségűnek, az anyanyelvi oktatásról mégis lemondott. Hosszú évek óta szerb nyelven kezdi meg a tanulmányait minden falubeli gyermek, négy osztályig helyben, azután pedig utazva.

Nagy Magdolna



Ivóvizet biztosít a szélkerék Fejértelepen

Keresztrejtvény

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
		GY							
10								11	
12							13		
		14			15			16	
17	18			19			20		21
22			23			24		25	
			26						
27	28	29			30				31
							32		

Két rendőr bemegy egy könyvesboltba és nézelődik. Az egyik rendőr váratlanul megfordul, és egy óriási pofont kever le a másiknak.

– Ezt miért kaptam?

– ...

(A válasz a rejtvényben.)

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 10. Amerikai vízesés, 11. Fordítva verő, 12. Indián törzs volt, 13. Cinez, 14. Európai nemzet, 16. 950 római számmal, 17. Orosz uralkodói cím, 19. Személyes névmás, 21. Titel páros betűi, 22. Egyetemi vizsga, 26. Adriai üdülő, 27. Megszégyenít, 30. Odaér-e? 32. A szenvedés.

Függőleges sorok: 2. Egy németül, 3. Sűrűn előforduló, 4. Egyenlő, 5. Ütemesen kattog, 6. Doktor, 7. Éjfél előtt, 8. Ócska ruha, 9. Atommal kapcsolatos, 10. A válasz befejező része, 15. Sístergő hangot ad, 18. Ház vége, 20. Gyógyfürdő szerbül, 23. Kenderkötél, 24. Vég nélkül lila, 25. Háziszárnyas, 28. Énekelt szócska, 29. Keresztül, 31. Te és ő.

Betűrejtvények

1
N KE
N




2
T Ü DE
T Ü

3
U
U

4
Z N
Z N

Skandináv rejtvény (26.)

Rejtvényünkben időjárással kapcsolatos fogalmakat rejtettünk el.

	KÖMŰVES ...	STADION RÉSZE	KIS PATAK			TÖSZT BETŰI	GYENGE AKARATÚ LIBA-BESZÉD	ANDOR EGYNEMŰI	
	1000	CSEVEGÉS	ZÉRÓ			50			HASADÁS
	TALÁL		AZ ÖSSZEADÁS SZAVA	A JUPITER HOLDJA	ADRIAI SZIGET	ZIVATAR			
	IPARMŰVÉS					UTÓÍRAT			
G. L.	FÜVET ESZEGET	METEOR-DARAB OSZTRÁK FŐVÁROS					NULLA	EZ	
KÉSNEK VAN							MASINA NÉV, NÉMETŰL	ÉVSZAK	
	LOVAT KOCSI ELÉ KÖT			KELET	BEL BETŰI	NYUGAT		EME	
				MELLÉM		CSOMÓ			
MAJDNEM FOG	EGYÉNISÉGE		49	EGY	BABA BETŰI			DÉL	
BÉRCI BETŰI	RIMÁNKOD-NI KEZD			NÉMET ELŐLÁRÓ	RANGJELZŐ			FORDÍTVÁ ÉL	
		RÉMÜLET					CITROM-NEDV		
		FRANCIA-ORSZÁG					500		
									

A 25. számban megjelent skandináv rejtvény megfejtése: Gróf Széchenyi István, Hitel, Világ, Stádium



Fokról fokra

1	RÁDIUSZ							
2		VÉS						
3			VÁRMARADVÁNY					
4				EURÓPAI FŐVÁROS				
5					FÚSZERNÖVÉNY			
6						TENGERÉSZ		
7							HINTETTEM	

Minden szó tartalmazza az előző szó összes betűjét és plusz egy betűvel többet.

Szókihúzó

R	T	A	N	O	T	A	K	☀
A	O	T	A	M	Á	S	I	I
D	I	A	R	Á	M	H	S	Y
N	T	D	L	N	T	Y	F	N
Ó	Ó	A	É	N	I	N	A	O
T	N	I	I	R	LL	A	L	D
I	D	R	O	A	Y	R	U	R
T	A	T	Ó	D	É	A	D	Á
K	R	Ú	D	Y	S	☀	Y	G

ADY
ARANY
DÉRY
GÁRDONYI

ILLYÉS
KARINTHY
KATONA
KISFALUDY

KRÚDY
MÁRAI
RADNÓTI
TAMÁSI

Rejtvényünkből magyar szerzők neveit kell kihúznod: jobbról balra, balról jobbra, lentől föl, föntről le, majd átlósan, oda-vissza.

A kimaradt betűkből egy vajdasági író nevének kell kialakulnia!

Kicsi sarok

Se eleje, se vége

	I	M	E	
	L	L	Á	
	O	L	N	
	L	L	I	

Pótold a hiányzó betűket elől-hátul úgy, hogy értelmes szavakat kapj! A két kiemelt oszlopban az iskolával kapcsolatos tárgy neve alakul ki.

Lóugrásban

1			2			3		
Ő	Ó	Z	A	U	R	ZS	I	T
I	☀	ZS	Ó	☀	ZS	A	☀	Ó
A	S	R	F	Ó	T	R	A	V

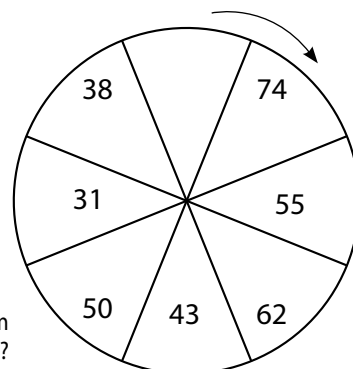
A rejtvényekben egy-egy rózsafajtát találsz, ha a lóugrás szabályai szerint fejted meg a rejtvényt.

Betűdominó

E	S	J	E	G
E	E	M	V	D

A dominólapokat rakd olyan sorrendbe, hogy egy fehér bundájú állat neve alakuljon ki! A kezdő dominólapot megjelöltük.

Körszámtan



A logika szerint melyik szám kerül az üres köröcikkbe?

Mitől sárgulnak a falevelek?

Mindig gyönyörűek az ősz színei, ám tudjuk-e, honnan jönnek ezek a néha sárgás, néha barnás, néha narancsos színek? Ezek a színárnyalatok mindig is ott voltak a falevelekben, de a zöld színből több volt bennük, ezért a zöld ezeket a sárgásokat eltakarta. A levelek zöld színét egy klorofill nevű anyag adja. A klorofill életetője a napsugár. Ahogy közeledik az ősz, és vele együtt csökken a napsütéses órák száma, úgy lesz egyre kevesebb zöld klorofill a növény leveleiben. S ahogy a zöld lassan eltűnik a levelekből, kezdenek kilátszani az alatta lévő színek, a sárgásak-barnásak.

Egy kicsit olyan ez, mint amikor mi, emberek napozunk. Mikor a Nap megbarnítja a bőrünket, nem látjuk, hogy a színe eredetileg fehéres-rózsaszínes volt. Minél kevesebb nap éri a bőrt azonban, annál inkább kezd kifakulni, és egyre inkább visszanyeri rózsaszínes színét.

A leveleket a növények konyhájának is szoktuk hívni, mert a fotoszintézis hatására itt készül a növények tápanyaga. Ennek a folyamatnak a klorofill a „főhőse”, ugyanis ez az anyag az, amely a napfényből táplálékot állít elő. Ahogy egyre kevesebb napfényt kap a növény, egyre kevesebb táplálékot tud előállítani. A növények nagyon jól beosztják a táplálékukat, jócskán elraktároznak azért, hogy télen, amikor már nincs levelük, az elraktározott mennyiségből tudjanak táplálkozni.

Melyik kifejezést írtam helyesen?

Fertő-tó	Fertő tó
Kossuth-szobor	Kossuth szobor
Erzsébet-híd	Erzsébet híd
Keleti-pályaudvar	Keleti pályaudvar
Velencei-tó	Velencei tó
Ady-vers	Ady vers
Balaton-tó	Balaton tó
Munkácsy-díj	Munkácsy díj

A helyesen írók között egy mesecédét sorsolunk ki!

Megfejtéseket szeptember 24-éig várjuk a Jó Pajtás címére:

Vojvode Mišića 1., 21 000 Novi Sad, vagy a szerk@jopajtas.info e-mail címre.

Tudod-e?

Táplál-e a víz?

Az ivóvízben fontos ásványi tápanyagok vannak. Az ember napi 600–800 milligrammos kalciumszükségletének harmadát, felét innen kapja. Keménységétől függően, tartalmaz literenként akár néhány száz milligramm kalciumot és mellette 40–50 milligramm magnéziumot. A szervezet vasellátásában nem jelentéktelen a vízzel bejutó vas sem, bár a mennyisége általában nem haladja meg a szükséglet tizedrészét. A vízzel ugyan nem lehet jóllakni, de a benne oldott anyagok táplálnak. Pontosabban szólva: biztosítják a szervezet életműködését.



Miért pirul meg a sült krumpli és a főtt nem?

A krumplisütéshez sokkal nagyobb hőfok kell, mint a főzéshez. A nagy melegtől sütés közben a krumpliban levő keményítő egy része átalakul dextrinné. Enyvhöz hasonlatos anyag ez, mely összeragasztja a keményítőszemeket, és aztán barnáspiros réteget alkot a sült krumpli felületén. Hasonló folyamat zajlik le a kenyérsütésnél is. A lisztben is van keményítő. Ezért amikor a kenyér a kemencében sül, természetesen azon is képződik dextrin-réteg.



Mi köze a szövegelésnek a léhez?

Elődeink is szerették az ízes, zamatos ételeket, ezért a legtöbb húsfélét a megfelelő mártással tették az asztalra. A régi könyvekben ma is olvashatunk ilyen fogásokról: borjúhús éles lével, tehénhús fokhagymás-kaszás lével. A saft persze akkor igazán finom, ha nem túlságosan híg – ebben hasonlít a beszédhez. A fecsegő ember szavai olyan szöszra emlékeztetnek, amelybe túlságosan sok vizet öntöttek: mindketőben kevés a lényeg.

Ez tehát a rejtély nyitja, ezért szoktuk azt mondani arról, aki sokat locsog, hogy hosszú lére ereszti a mondanivalóját.



Kezdd zölden a tanévet! – Hogyan is jutsz el a suliba?

Az apró dolgokkal is sokat tehetsz a környezetünkért. Ilyen apróság az is, hogy hogyan is jutsz el otthonról az iskolába.

Bicikli

A tanulók egészen kis része biciklizik csupán az iskolájába, pedig általában az iskola és az otthon közötti távolság egyáltalán nem áthidalható. Pedig ha biciklivel jutnál el az iskolába busz vagy autó helyett, ezzel is rengeteg üzemanyagot spórolhatnál – naponta.

Busz

Ha van rá lehetőség, inkább menj tömegközlekedési eszközzel a suliba autó helyett! A tömegközlekedési eszközök jóval környezetbarátabb megoldások, mint az autók. Ha egy tele busszal öt kilométert teszel meg, akkor arányosan annyi energiát használsz el összesen, mintha autóval csupán egy kilométert mennél.

Közös autózás

A közös autózással nem csak időt, hanem pénzt is megtakaríthattok. Egy tipikus napon egy átlagos szülő 30–35 percet tölt el azzal, hogy iskoláskorú gyermekét elvigye az iskolába, majd hazahozza onnan. Ezzel szemben, ha több szülő összefogna, és egyszerre vinnék gyermekeiket az iskolába, valamint hoznák őket el onnan, akkor időt és benzint is megtakaríthatnátok. Ezzel évente rengeteg pénzt és időt lehetne megspórolni.

Gyalogolj a suliba!

Az iskolához közel élő gyerekek csupán egyharmada sétál az iskolába, és ezeknek a gyerekeknek majdnem a fele kocsival jut el oda. Ha ezeknek a tanulóknak csak egy része elkezdené gyalog járni autózás helyett, az több ezer liter üzemanyagot jelentene – naponta.

Lekvárfőzés

Gyorsan elillannak a nyár csodái, érdemes belőlük a későbbi időre is eltenni. A fagyasztó feltalálása előtt a háziasszonyoknak egyetlen módszerük volt a téli hónapra is átmenteni a nyári gyümölcsök ízeit: lekvároknak. A szezon kezdődik az eperrel, cseresznyével, meggyel, majd jön a sláger: a sárgabarack, a málna, majd a szilva. A téli hónapokban is lehet főzőcskézni, ilyenkor a déligyümölcsökből készíthető lekvár.

Kis lekvárhistoria

A mézzel vagy cukorral édesített, tartósított gyümölcs nagy múltra tekint vissza. A perzsák a naspolyát tartósították, a görögök birsalmát tettek el mézzel. Az ókori Róma egyik mesterszakácsának, Marcus Apicius Gaviusnak a munkásságát feldolgozó ókori receptkönyv (Re Culinaria) is tartalmaz olyan leírásokat, amelyek a gyümölcsök konzerválásával kapcsolatosak. Ebben az időben főleg a birsalmából nyertek gyümölcszselét. S ezzel a birsalma szerepe nem ért véget, hiszen a kereszténységet is magára vállalta. Az angol, mára világhírűvé vált marmalade ugyanis a portugál marmelada szóból származik, ami birsalmasajtot jelent.

A lekvárok aztán a középkori orvostudományban is nagy szerepet kaptak. A roszsz

ízű gyógyszereket ezzel az anyaggal tették elviselhetővé a betegek számára.

Am ezek a csodás, édes gyümölcsűritmények a gazdagok asztalain is megjelentek. Állítólag XIV. Lajos is nagy híve volt a lekvároknak és a különböző gyümölcszseléknek. Az Újvilágot a XVII. században a New England-i telepések jóvoltából hódította meg a jam és a jelly.

Miből készíthetünk lekvárt?

Alapvetően a szezonális gyümölcsök legjavát szoktuk üvegebe zární, de mostanában kezdenek divatba jönni a zöldséglekvárok is. A gyümölcsök közül a leggyakrabban a sárgabarackból, szilvából és eperből szoktak lekvárt főzni. Angliában a narancslekvár az igazi. A csehek az áfonyalekvárra esküsznek, a németek almapürét készítenek.

Hogyan készül a lekvár?

A lekvárkészítés lényege, hogy hosszabb távon képesek legyünk hűtés nélkül tárolni a gyümölcsöt. A cukorral történő felfőzés megoldást jelent erre. Ebben az esetben a cukor segít a tartósításban, a hő meg a felesleges víz elpárologtatásában, így sűrítve be a gyümölcsöt.

A lekvárfőzésben is több iskola vetekszik egymással. Sokan előre lecukrozott gyümölcsöt főznek fel, mások a már önmagában pépessé főtt gyümölcsökhöz mérik hozzá a cukrot. Vannak, akik héjastul főznek fel bizonyos gyümölcsöket, míg a másik tábor a hirtelen leforrázott gyümölcsről ügyesen lehántja a héjat, és úgy kezd bele a lekvárfőzésbe.

Am vannak kifejezetten olyan gyümölcsök, amelyek cukor nélkül is elkészíthetőek. Igaz, itt hosszabb az elkészítés folyamata, de megéri. Ilyen gyümölcs a szilva, a cseresznye és – bármilyen meglepő – a szőlő is.



Lekvárfőzési kisokos

– Figyelni kell a gyümölcs minőségére. Csak hibátlan, szép gyümölcsből készítsünk lekvárt. Azokat a gyümölcsöket, amelyek héjastul kerülnek megfőzésre, nagyon alaposan meg kell mosnunk.

– Be kell tartanunk a főzés fázisait, illetve az ahhoz rendelt időtartamokat.

– A lekvár tárolására szánt üvegeket, a főzéshez használt lábost és a lekvár keveréséhez használatos lyukas közepű fakanalat alaposan mossuk el!

– A lekvárt FOLYAMATOSAN keverni kell, amíg készítjük. A lekvárhoz létezik

lyukas közepű kanál, amely némileg megkönnyíti a keverést.

– A régi üvegeket a lekvárok betöltése előtt meleg vízzel át kell öblítenünk. Először egy kevés lekvárt kell beleöntenünk, majd hagyjuk, hogy a hőt átvegye az edény, a többit csak ezután szabad beleöntenünk. A modern üvegek már nem kívánják ezt a fajta odafigyelést.

– A megtöltött üvegeket kicsit át kell ráznunk, hogy a felesleges levegő kijöjjön, majd jól zárjuk le!

– Az üveg lezárható celofánnal vagy fémtetővel, esetleg ezek kombinációjával.

Moziban

- Jól ülsz?
- Remekül.
- Jól látsz?
- Tökéletesen.
- Nem ér a huzat?
- Nem.
- Akkor cseréljünk helyet!

Szállodában

A szállodában egy vendég panaszkodik:
 - Kérem, a szobában csak egyetlen vízcsap van. Miért írják akkor a prospektusba, hogy „hideg-meleg folyóvíz”?
 - Mert mosakodni hideg, inni viszont meleg...

Csirke

A hentesnek fél órával a zárás előtt már csak egy csirkéje maradt, és miután hosszú hétvége következik, szeretne tőle megszabadulni. Jön is egy vevő, és éppen egész csirkét kér. A hentes feldobja a mérlegre:

- Uram, ez 1 kiló 20 deka.
- Kicsit nagyobb nincs véletlenül? – kérdezi a vevő.

A hentes hátrafordul, tesz-vesz, majd feldobja ugyanazt a csirkét a mérlegre, mintha egy másik lenne.

- 1 kiló 60 deka. Megfelel?
- Rendben. Elviszem mind a kettőt.

3000 dinár

A fényűző vendéglőben egy vendég azt mondja a pincérnek:

- Nem szeretnék kellemetlenséget okozni, inkább előre bevallom, hogy mindössze három ezer dinárom van. Mit tudna ezért ajánlani?
- Egy másik vendéglőt, uram.

Kicsi a világ

A diák bemegy az üzletbe, hogy tanszereket vásároljon. Amíg kiszolgálják, szórakozottan forgatni kezd egy pulton levő földgömböt.

- Milyen kicsi a világ! – mondja elgondolkodva.

Mire az eladó:

- Ha ez kicsi, adhatok nagyobbat is!

Rablóhús

- Pincér, jöjjön ide! Mondja, maga szerint ez rablóhús?

- Hát persze, uram. Nézze meg az árát az étlapon!

Vendéglátás

- Nahát! – csattan föl a vendég az étteremben.

- Hogy ez micsoda vendéglő! Ide se jövök még egyszer... Rántott hús nincs, húsleves nincs, pörkölt nincs, és desszert sincs... Kérem a kabátomat!

- Attól tartok uram, hogy már az sincs...

Zárva

- Mondja, pincér, maguknál mindig ilyen rosszul főznek?

- Nem, csak ötször egy héten, uram.
- És a másik két napon?
- Zárva tartunk.

Előadóteremben

- Ott, az utolsó sorban! – szólítja fel a professzor az előadóteremben az egyik hallgatót.

- Hány lakosa van a legnagyobb japán szigetnek, és mi a neve?

- Sok – válaszol a hallgató. – És Kovács Jánosnak hívnak.

Messziről jött...

- Hogyan lehet megismerni a messziről jött embert?

- Közelről.

A tanulás lényege

Minél többet tanulunk, annál többet tudunk. Minél többet tudunk, annál többet felejtünk. Minél többet felejtünk, annál kevesebbet tudunk. Akkor minek tanuljunk?

Indián

- Miért teszi az indián a kezét a homlokára?

- ???

- Mert ha a szemére teszi, akkor nem lát.

Feleltetés

Mórickát feleltetik az iskolában:

- Mikor volt a mohácsi vész?

Móricka hallgat. Padtársa odasúgja: a tanító lökött!

- Samu, ne súg! – inti rendre a tanító. – Móricka majd magától is rájön!

Szegény csiga....

Egy építkezésen a kőműves mester mérgelesen agyontapos egy csigát. A segéd kérdi:

- Mit ártott az a csiga?

- Teljesen az idegeimre ment azzal, hogy egész nap követett.

Csupa meglepetés

A rendőr ajándékba kap egy Kinder-tojást. Másnap kérdi tőle a társa:

- Na, milyen volt?

- Hát, finom, de a sárgájától majdnem megfulladtam...





Nagyothalló készülék

- Hé, pincér! Egy hallókészülék van a levegőben!
- Mit mond, uram?

Feledékenység

- Ferike kérdezi az apukájától:
- Apa, tudod melyik vonat késik a legtöbbet?
- Nem én, kisfiam.
- Amit tavaly ígértél.

Zsebtolvaj

- Apu, ki volt az a bácsi, akit a villamoson megöleltél?
- Nem tudom, fiam, de mindjárt megnézem a tárcáját, biztosan van benne igazolvány.

Összhang

- Ne erőlködjünk tovább, emberek! Ezt a nehéz vasszekrényt nem tudjuk fölvinni a negyedik emeletre.
- Nahát! Hát nem a pincébe visszük?

Roncs

- Uram, a maga kocsját nem lehet autónak nevezni - mondja a rendőr az autósnek.
- Egyetértek! Ezért nem is hordok magammal jogosítványt.

Felismerhető

- Honnan lehet felismerni egy internet-kalózt?
- Webhely van az arcán.

Magyarázat

- A négyéves kisfiuk azt mondta rám, hogy ronda boszorkány vagyok. Maguk tanítják ilyenekre a gyereket?
- Mi aztán nem!
- Talán az óvodában ragadt rá?
- Ott biztosan nem.
- Akkor mivel magyarázzák ezt?
- Arról lehet szó, hogy ebben a korban már kialakul a gyerekekben az önálló értékítélet.

Felezés

- Pistikét az iskolában felszólítja a tanárnő:
- Pistike, ha a nagymamád félbevág egy szelet húst, mennyi lesz belőle?
- Kettő - feleli Pistike.
- Remek! És ha azt is félbevágja?
- Négy.
- Kitűnő. És ha azt is?
- Nyolc.
- Nagyon jó. Ha azt is?
- Tizenhat.
- Igen. És ha még azt is félbevágja?
- Fasírt! - vágja rá Pistike.

Edzés

- Jean, mi ez a nagy dobogás?
- Semmi különös, uram, csak a futórózsák edzést tartanak.

Találós kérdés

- Kicsi, piros és kerek: mi az?
- Elfuserált nagy, zöld kocka.

A szomszéd

- Hogy betörték önhöz, az már világos, de mivel tudja bizonyítani, hogy a szomszédja volt?
- Azzal, hogy semmi sem tűnt el a lakásomból, csak a trombitám.

Puska

- Mi az abszolút bizalmatlanság?
- ???
- Ha a tanár dolgozatírás előtt mindenkinek beír egy egyest, majd az óra végén kihúzza annak az ellenőrzőjéből, aki mégsem puskázott.

Nem lógós

- A tanár panaszkodik Pistike szüleinek:
- A maguk gyereke a legrosszabb az egész osztályban. Egyszerűen nem bírok vele. Ráadásul még sosem hiányzott egy napot sem...



Kis elsősök a Zmajban



A szabadkai Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskolában a tanév első napján, szeptember 1-jén készült ez a felvétel, amikor az elsősöket ünnepélyesen fogadták. Az intézményben 15 magyar kisdíák kezdte meg a tanévet. Az 1. c osztály tanulói: Csonka Dávid, Gabrić Tímea, Ivankov Lilla, Kabljev Sonya, Kávai Renáta, Kovács Bojan, Kujundžić Tifani, Kuti Lili, Márton Benedek, Nosković Emili, Sütő Valentina, Szabó Alex, Szakáll Hargita, Ubori Petra és Varga Péter. Tanítónőjük Grubanov Martinek Emília

Könyvjutalomban részesülhetsz

Mi látható a fotón? Sejtetd, milyen virágról van szó?

Az biztos, hogy vadon termő növényt kapott lencsevégre a fótós, mely rendkívül egészséges, sok gyógytea keverékét képezi. Állítólag jó a gyomorbajokra, nyugtató hatása van, enyhíti az aranyeres tüneteket...

Ha nem tudjátok a helyes választ, forduljatok anyukáéhoz, nagymamáéhoz segítségért. Ha megvan a megfejtés, ne tétlenkedjétek, küldjétek be, mert a helyes megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki! Jelentkezéseket szeptember 24-éig fogadjuk levélcímünkön: Vojvode Mišića 1., 21 000 Novi Sad, vagy a szerk@jopajtas.info e-mail címen.

A 24. számunk 34. oldalán megjelentetett fotón valóban szabálytalanul közlekedik a kerékpáros, autók között ugyanis veszélyes és tilos száguldozni.

Meglepően sok helyes megfejtést küldtetek be. Örülünk, hogy tájékozottak vagytok a közlekedési kérdésekben, és hogy könyvet is szeretnétek nyerni.

A szerencse ezúttal a zentai Ágó Gergelyre, a November 11. iskola ötödikesére mosolygott, akinek hamarosan, október elején postázzuk a könyvjutalmát.



Rajzpályázat

Biztosan kirándultatok, és sok élménnyel gazdagodtatok a nyári szünetben. Ezeket szeretné felidézni bennetek a rajzpályázatával a magyarországi Mi Erdők szerkesztősége, amelyet „Nyári élményeim az erdőben” címmel hirdett meg.

A grafit-, illetve színes ceruzával készített rajzokat legfeljebb A/4-es méretű papíron várjuk. Az alkotások hátoldalára olvashatóan írjátok rá a teljes neveteket, életkorotokat és e-mail címeteket. Rajzaitoknak címet is adhattok, de ez nem kötelező.

Ha emlékeztek rá, a hely nevét is feltüntethetitek, amelyről rajzoltatok.

A szakmai zsűri 3 korcsoportban választja ki a legjobbakat: 1–2., 3–4. osztály és felső tagozat. A nyerteseket e-mailben értesítik, és műveiket a lap decemberi számában, illetve a www.amierdonk.hu honlapon is közzéteszik.

A korcsoportok első három helyezetteje az állami erdőgazdaságok által felajánlott ajándécsomagot veheti át.

A pályaművet **október 15-éig** várják a Mi Erdők szerkesztősége címére: 1591 Budapest, Pf.: 294.

A beküldött alkotásokat nem küldik vissza, és fenntartják a jogot, hogy azokat a későbbiekben felhasználják a lapjukban.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350–9141
COBIS.SR-ID
16225794



Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormánya

A Jó Pajtás megjelenését támogatja



BETHLEN GÁBOR
Alap



Szekeres László
Alapítvány



67 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Rajnai Anita** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Gyarmati Balázs, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Tomán Mária ■ Telefon: +381/21/475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem őrünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ jopajtas.szerk@magyarszo.com